

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Хмельницької обласної
універсальної наукової бібліотеки

_____ Катерина ЧАБАН
«_____» _____ 2024 р.

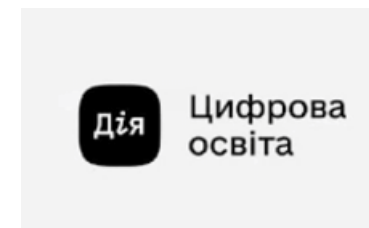
З в і т
про діяльність Хмельницької обласної
універсальної наукової бібліотеки
за 2023 рік

Хмельницький
2024

I. Проєкти, які реалізовувала бібліотека у 2023 році

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека у 2023 році працювала згідно з пріоритетами, визначеними державою у воєнний час та виконувала завдання щодо реалізації Законів України, Указів Президента України, обласних програм розвитку культури, інших державних документів та реалізовувала наступні проєкти:

Національний проєкт «Цифрова освіта» <https://osvita.diia.gov.ua/> за підтримки Міністерства цифрової трансформації України

Проєкт має онлайн-платформу з безкоштовними серіалами і мережу партнерських хабів цифрової освіти по всій країні, де можна отримати доступ до інтернету та цифрових гаджетів.

Хмельницька ОУНБ з 2020 року входить до мережі Хабів цифрової освіти та водночас є координатором 328 бібліотек-хабів області (-2).

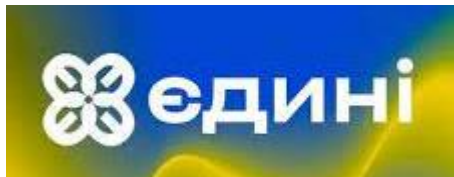
Тренерами РТЦ в період з 12 по 16 червня на базі Регіонального тренінгового центру проведено п'ятиденний онлайн-тренінг «Розвиток спроможності бібліотек-Хабів» для 16 координаторів Хабів цифрової освіти Хмельницької області. Тренінги проведено асоціацією у рамках «Проєкту підтримки Дія», що реалізується Програмою розвитку ООН за фінансової підтримки Швеції, у співпраці з регіональними відділеннями УБА та обласними бібліотеками. Учасниками стали 16 координаторів – представники публічних бібліотек Антонінської, Білогірської, Віньковецької, Волочиської, Грицівської, Деражнянської, Кам'янець-Подільської, Летичівської, Нетішинської, Полонської, Солобковецької, Старокостянтинівської, Старосинявської, Теофіпольської, Чемеровецької та Чорострівської територіальних громад Хмельниччини. В рамках проєкту, Регіональний тренінговий центр отримав сучасний смартфон для проведення занять з мобільної грамотності.

Для користувачів наукової бібліотеки, публічних бібліотек області, мешканців територіальних громад області працівників бібліотек в межах проєкту проведено інформаційні та навчальні заходи:

- з цифрової грамотності «Корисні мобільні застосунки». До заходу на платформі Zoom долучилися 69 учасників, які ознайомилися з мобільними застосунками та отримали навички щодо їх пошуку та

завантаження із мобільних крамниць Playmarket, Appstor, залежно від операційної системи гаджету. Особливу увагу було приділено оновленому додатку «Дія»: допомога армії; отримання статусу внутрішньо переміщених осіб, подання заявки на фінансову допомогу, Дія.TV, Дія. Радіо, де цілодобово можна слухати ефір Українського Радіо та використання додатку QR-сканер. Попрактикувалися працювати з додатками: Helsi – безкоштовний медичний онлайн-сервіс, який допомагає отримати необхідні медичні послуги; TacticMedAid – новий український застосунок, який описує алгоритми надання першої домедичної допомоги; Перша мобільна допомога – додаток ґрунтується на програмі першої допомоги, розроблений Британським Червоним Хрестом; EasyWay громадський транспорт – карта з маршрутами громадського транспорту; KhmelTravel – містить інформацію про туристичні маршрути містом та областю, місця розваг, готелі, заклади харчування, цікаві місця та історичні будівлі;

- з платіжної безпеки в межах інформаційної кампанії «Шахрай Гудбай»; 59 навчальних, з них 13 групових занять та 46 індивідуальних для 157 користувачів. На яких учасники опановували навички роботи у різних мобільних додатках, а саме: Приват24, DozoR City, OLX.ua, Rozetka, Medics, Facebook, Instagram, Viber, Telegram.

Всеукраїнський проєкт «Єдині» <https://yedyni.org/>.

Організатори: Ініціатива «Навчай українською» за підтримки Уповноваженого із захисту української мови та Міністерства молоді та спорту України

Бібліотека спільно із ГО «Українська гуманітарна платформа» доєдналась до проєкту у вересні 2022 року. Впродовж року відбулося 40 занять (модератор Грицишина О.О.) в рамках організованого *розмовного клубу «Скажи мені українською»* (модератори клубу: філолог, викладач Хмельницького національного університету Таїсія Коваль та завідувача відділом абонементу, філолог за освітою Олена Грицишина). Розмовний клуб відвідували внутрішньо переміщені особи з різних куточків України: Харків, Краматорськ, Сєвєродонецьк, Дніпро, Київська область та інші. Кожна зустріч мала програму та тему для обговорення з історії, культури, літератури і мистецтва України. Учасники читали вірші та прозові твори українських письменників, говорили про походження слів; про суржик та вплив мовного середовища на мислення людини; порівнювали українське значення слів з російськими. (Див. розділ «Соціокультурна діяльність»).

Всеукраїнський проєкт «Мережа кіноклубів Docudays UA» за підтримки ГО «Докудейз», Національного Фонду на підтримку демократії, УКФ

В бібліотеці діє Кіноклуб медіапросвіти з прав людини Docudays UA «Право в об'єктиві». Протягом року проведено 11 засідань, з них на платформі ZOOM – 6, виїзних – 3 та 2 – в бібліотеці. У засіданнях кіноклубу взяли участь 450 користувачів бібліотеки, з них поза межами бібліотеки – 250, в тому числі – в онлайн-режимі – 200. На засіданнях кіноклубу учасники переглянули та обговорили 10 документальних фільмів з колекції DOCU/КЛУБ – Docudays UA. До обговорень кінофільмів активно долучалися громадські експерти. (Див. розділ «Соціокультурна діяльність»).

Керівник кіноклубу «Право в об'єктиві» Зоя Філіпенко дала інтерв'ю комунікаційній менеджерці Департаменту з розвитку мережі Docu Club Ользі Бабчук про адвокаційну кампанію, яка реалізовувалася у Чемеровецькій ТГ в рамках Проєкту «Мобільний інфобот-платформа «Бережи довкілля – сортуй сміття» спільно з ГО «Ініціативні громадяни Чемеровеччини» та говорила про результати роботи (<https://docuclub.docudays.ua/news/zmini-zaradi-rozvitku--yak-advokaciyni-kampanii-vplivayut-na-zhittya-gromad/>)

Проєкт «Підготовка та реагування на ескалацію конфлікту в Україні»/ «Preparation and response to the escalation of the conflict in Ukraine»

за підтримки Данського Червоного Хреста
та Товариства Червоного Хреста в Україні

Бібліотекою спільно з обласною організацією Товариства Червоного Хреста в Україні проведено цикл заходів з елементами творчості, рекреаційних заходів для внутрішньо переміщених осіб та членів їх родин, зокрема дітей, під час яких вони мали можливість знизити рівень стресу, налагодити спілкування з однолітками, отримували психосоціальну підтримку та мали змогу користуватися бібліотечними фондами та цифровими послугами бібліотеки. (Див. розділ «Соціокультурна діяльність»).

ПРОЄКТИ З ПОПОВНЕННЯ ФОНДІВ БІБЛІОТЕК УКРАЇНОМОВНИМИ КНИГАМИ:

ПОЛЬСЬКА ПОЛИЦЯ В УКРАЇНІ

За ініціативи Міністерства культури та національної спадщини Польщі, Міністерства культури України. Реалізовується Інститутом книги в Польщі у співпраці з Українським інститутом книги

Мета проєкту: охопити читачів у різних країнах світу через місцеві публічні бібліотеки, пропагуючи знання про Польщу, польську культуру та історію, а також формування позитивного образу Польщі

Участь у проєкті беруть 98 публічних бібліотек Хмельниччини, які отримали по 20 примірників книг польських авторів в перекладі українською мовою та оформили тематичні полиці. (Інформація про проведені заходи з популяризації у розділі «Соціокультурна діяльність»).

ФРАНЦУЗЬКІ ТА ФРАНКОМОВНІ АВТОРИ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Реалізовується Французьким інститутом в Україні

Мета проєкту: поповнення фондів 24 обласних бібліотек України. Для кожної з 24 бібліотек планується передати 200 книг французьких та франкомовних авторів в українському перекладі та 200 дитячих книжок, виданих в Україні

Бібліотека у 2023 році отримала 300 пр. книг.

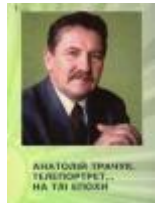
Всеукраїнський Корпоративний проєкт «Електронна бібліотека «Культура України»

У рамках участі в проєкті зі створення та наповнення електронної бібліотеки «Культура України» оцифровано 5 видань з власного фонду шляхом сканування документів у форматі JPG,

створення змісту книг у форматі TXT та анотації 3-ма мовами (укр., рос., англ.). Список книг:

- Адамський В. Подільський губернський комісар (березень 1917 – квітень 1918 рр.) [Електронна копія] : дослідження, документи, матеріали / В. Адамський ; Центр. держ. архів вищ. органів влади і упр. України ; Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. ; Хмельниц. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Електрон. текст. дані (1 файл : 7,92 Мб). – Хмельницький : ФОП Цюпак А. А., 2021 (Хмельницький: ХОУНБ, 2023).

- Анатолій Трачук. Телепортрет ... На тлі епохи [Електронна копія] : (до 80-річчя від дня народж.) / [упоряд.: Г. Я. Трачук, Т. А. Трачук]. – Електрон. текст. дані (1 файл : 281 Мб). – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський : ТОВ Друк. «Рута», 2022 (Хмельницький: ХОУНБ, 2023);

- Прокопчук В. С. Під егідою Українського Комітету краєзнавства [Електронна копія] / В. С. Прокопчук ; Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Електрон. текст. дані (1 файл: 34,0 Мб). – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2004 (Хмельницький: ХОУНБ, 2023);

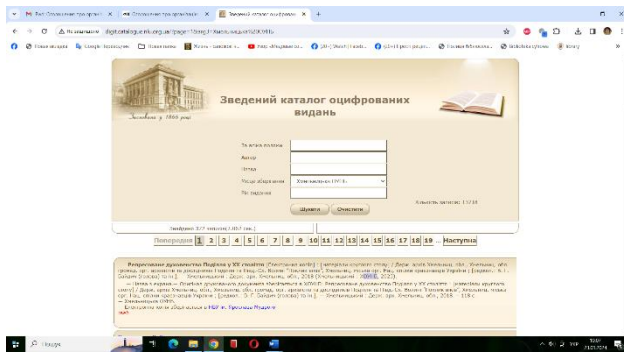
- Прокопчук В. С. Творці історії Подільського краю [Електронна копія] : персоналії / В. С. Прокопчук ; Центр дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України при Кам'янець-Поділ. нац. ун-ті ім. І. Огієнка. – Електрон. текст. дані (1 файл : 4,47 Мб). – Дунаївці ; Кам'янець-Подільський : ПП Звойленко Д. Г., 2021 (Хмельницький: ХОУНБ, 2023);

(Хмельницький: ХОУНБ, 2023).

- Репресоване духовенство Поділля у ХХ столітті [Електронна копія] : [матеріали круглого столу] / Держ. архів Хмельниц. обл. ; Хмельниц. обл. громад. орг. архівістів та дослідників Поділля та Півд.-Сх. Волині «Поклик віків» ; Хмельниц. міська орг. Нац. спілки краєзнавців України ; [редкол.: В. Г. Байдич (голова) та ін.]. – Електрон. текст. дані (1 файл : 58,1 Мб). – Хмельницький : Держ. арх. Хмельниц. обл., 2018

Зведений каталог оцифрованих видань

Подано 58 оцифрованих копії видань з бібліографічними описами та посиланнями на повні тексти в мережі Інтернет. Всього у зведеному каталозі посилання на 372 доступних повнотекстових записів.

II. Творчо-виробнича діяльність

2.1. Основні показники діяльності бібліотеки

Таблиця 1. Основні показники діяльності

№ з/п	Назва показника	План	Виконання	Виконання, %
1.	Кількість читачів	35000	36752	105
	– в т.ч. єдиного читача	12100	10494	86,7
2.	Книговидача	705000	735072	104
3.	Відвідування бібліотеки загалом в т.ч. вебсайту бібліотеки	333200	256757	77
4.	Надходження літератури до фондів	8285	3857	46,5
5.	Вибуття	10000	9157	91,6
6.	Наповнення ЕБД	53025	33398+12117	85,8
7.	Проведено соціокультурних заходів	171	605	353,8
8.	Надано платних послуг (тис. грн)	60000	59922	99,9

2.2. Розвиток та збереження ресурсів бібліотеки

Формування бібліотечних фондів

Бібліотечний фонд є основою функціонування бібліотеки як соціального закладу та головним джерелом задоволення читацьких запитів. На 31.12. 2023 року фонд бібліотеки нараховував 583 387 пр. зберігання, що на 5300 пр. менше проти минулого року (додаток Г). Впродовж року у фонд надійшло 3857 пр. документів (у тому числі ОБФ – 1076 пр.), з них:

книг – 3494 пр., в тому числі: 2418 пр. – ОУНБ; 1076 пр. обмінний фонд;
журналів – 177 пр.;
газет – 173 компл.;
електронних видань – 1;
нот – 12 пр.;
карт – 0.

Таблиця 1. Надходження за видами видань

Вид	Всього		
	План	Виконання	%
Книги	5000	2418	48,36
Журнали	150	177	118,0
Газети (комплект)	50	173	346,0
Нотні видання	25	12	48,0
Електронні видання	50	1	
Карти та інші	10	0	
Обмінний фонд	3000	1076	35,9
Всього	8685	3857	44,4

За рік у Бібліотеку надійшло друкованих та електронних видань на суму 231,6 тис. грн (+ 97,5 тис. грн до 2022 р.), у т.ч. від:

- обласної програми книговидавання – 2,5 тис. грн (1,1 %) (22 пр.);
- обов'язкового примірника документів – 9,7 тис. грн (4,4 %) (126 пр.);
- обмінних фондів НБУ В. І. Вернадського, НБУ ім. Ярослава Мудрого – 17,2 тис. грн (7,7 %) (109 пр.);

- дарунків від установ та приватних осіб – на суму 187,7 тис. грн (84,4 %) (2067 пр.);
- взамін загублених – 4,1 тис. грн (1,8 %) 40 пр.;
- власні видання – 1,4 тис. грн (0,6 %) 17 пр.;
- придбано – 50 пр. на суму 9,0 тис. грн.

На передплату періодичних видань використано 46,0 тис. грн (98 назв).

Середня вартість книг, що надійшли у фонд бібліотеки становить 95,3 грн, що на 9,78 грн менше в порівнянні з минулим роком (105,08 грн).

Таблиця 2. Джерела надходжень. Середня вартість книги

Джерело надходження	Кількість примірників	Вираження у відсотках, %	Середня вартість книги, грн.
Книжкові магазини	11	0,5	363,6
Видавництва	39	1,6	128,2
За Державними програмами	0	0	0
Місцевий обов'язковий примірник	126	5,2	76,8
Подарункові	2067	85,0	90,8
ОБФ (національних бібліотек)	109	4,5	158,1
Обласна програма	22	0,9	111,3
Інші:	17	0,7	81,2
• власні видання	40	1,6	103,1
• взамін загублених			
Всього	2431	100,0	95,3

Переважна більшість документів отримано в дарунок – 2067 пр. (85,0 %).

Доктор історичних наук Стефанія Баженова передала в дар бібліотеці із персональної бібліотеки доктора історичних наук Баженова Л.В. 652 пр., які склали основу для створення колекції «Бібліотека Л.В. Баженова»; члени

обласного та міського відділення Національної спілки краєзнавців передали в бібліотеку 452 пр. книг як авторських так і з власних бібліотек, зокрема, кандидат історичних наук Блажевич Ю.І. передав із власної бібліотеки 267 пр.. Від Французького інституту України отримали 111 пр.; видавництва «Медіасон» – 64 пр.; Goethe-Institut в Україні – 37 пр.; Хмельницької обласної ради – 26 пр.; Національної асоціації дослідників голодомору-геноциду українців – 22 пр.; Посольства Угорщини в Україні – 34 пр. та Хмельницької регіональної спілки угорців ім. Святого Іштвана – 5 пр.; Інституту енциклопедичних досліджень – 6 пр. та 130 пр. для бібліотек області; НІАЗ «Кам'янець» – 13 пр.; Державного архіву Хмельницької області – 4 пр. Користувачі бібліотеки подарували 846 пр., в т.ч. родина Шпичко О. подарувала 32 пр. з бібліотеки одержаної у спадок від родичів.

У звітному році в бібліотеку *надійшло 316 прим. краєзнавчих видань*, що становить 11,4 % від надходжень, серед них: **151** пр. від авторів-краєзнавців; **126** пр. обов'язковий місцевий примірник; **22** пр. обласна програма книговидання; **17** пр. – власні видання Хмельницької ОУНБ.

За галузевим принципом нові надходження звітнього року у відсотковому відношенні, у порівнянні з 2022 роком зменшилися.

Таблиця 4. Надходження документів у Бібліотеку за галузями знань

Тип видання за галузями знань	2022	2023		+(-) до придбання
		Хмельницька ОУНБ	Обласний ОБФ	
Суспільно-політична	1493	1718	380	605
Науково-природнича	52	40		-12
Медична	83	82		-1
Виробнича	42	59		17

З питань мистецтва	366	106		-260
Літературознавча	61	99		38
Художня	1864	677	696	-491
Всього		2781	1076	
Всього з ОБФ	3961	3857		-104

Мовна картина нових надходжень до бібліотеки виглядає таким чином: україномовних видань надійшло – 2640 пр. (94,9 %), мовами національних меншин – 141 (5,1 %). Поступово збільшується фонд україномовних видань і зменшується кількість документів російською мовою. (Див. додаток Г).

Протягом року Бібліотека отримувала 88 назв періодичних видань, з них 49 назв газет та 39 назв журналів. У тому числі: 24 назви місцевого примірника періодичних видань (24 газети). Передплата на 2023 рік була зроблена за рахунок спонсорської допомоги окремими активними читачами та викладачами вишів міста. На I півріччя 2024 року використано на передплату 46,0 тис. грн, передплачено 99 назв (49 – журнали, 50 – газети, з них 28 – місцеві).

Щорічно бібліотека готує видання «Зведений каталог періодичних видань». Впродовж року проводилося його редагування.

Ще одним напрямком діяльності Хмельницької ОУНБ є **книгообмін**, який є одним із джерел комплектування фондів публічних бібліотек області. Відділ формування, наукового опрацювання фондів виконує функції методичного і координаційного Центру з питань комплектування та перерозподілу документів серед бібліотек різних типів.

У 2023 році в **обмінно-резервний фонд** бібліотеки **надійшло** 1233 пр. видань, з них отримано:

- ✓ подарункових видань – 481 пр.;
- ✓ від Французького інституту України – 89 пр.;
- ✓ в межах обласної програми книговидання – 589 пр.;
- ✓ з обмінного фонду національних бібліотек – 74 пр.

Перерозподілено через обмінний фонд Бібліотеки для бібліотек різних систем та відомств 1770 пр. видань, з них

передано:

- у публічні бібліотеки області – 1687 пр.;
- у бібліотеки інших відомств – 83 пр.

Бібліотека є координатором в області Всеукраїнської акції «Бібліотека українського воїна».

У 2023 році у Акції взяли участь 221 учасник, у т.ч. 136 бібліотек, 1 громадська організація, 84 фізичних особи із 14 територіальних громад області та 3 обласних бібліотек. Загальна кількість зібраних книг – 617 пр., передано до 2-х військових шпиталів – 45 пр.; до 5 військових частин – 352 пр.; Державного ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус імені І. Г. Харитоненка Державної прикордонної служби України» – 120 пр.; реабілітаційного центру, де лікуються поранені бійці ЗСУ – 100 пр. http://ounb.km.ua/lib_warrior/2024_01_22_2.php

Всі дані, які необхідні для процесу комплектування вводяться у систему, що дає можливість автоматизувати отримання даних для сумарної, інвентарної книг, актів, звітів тощо. Автоматичний лічильник штрих-кодів дозволяє уникати дублювання. Автоматично здійснюється друк шифрів для отриманих примірників видань. У бібліотеці ведуться та роздруковуються інвентарні книги в АБІС «ІРБІС», проводиться зняття списаної літератури з інвентарних книг.

Усі види документів, які надходять до бібліотеки, заносяться в Електронний каталог, проходять аналітико-синтетичну обробку документів: систематизуються, індексуються, предметизуються.

Впродовж року занесено в електронний каталог 1351 (+497) оригінальних записів отриманих видань, роздруковані комплекти каталожних карток для Генерального (облікового) каталогу та Топографічного каталогу та індикатори до них. Всього в БД «Електронний каталог» станом на 01.01.2024 року є 288,20 тис. записів.

Проведена редакція 33164 записів (+8000) бібліографічних записів ретроконверсії підсобних фондів структурних підрозділів бібліотеки для виставлення їх в онлайн каталог.

Структурні підрозділи (відділи абонементу, мистецтва, іноземної літератури) проводили рекаталогізацію активної частини бібліотечного фонду та наклеювання штрих-етикеток з одночасним внесенням запису в електронний каталог і відображення даних на сайті бібліотеки у розділі «Ресурси»: «Книги», «Література іноземними мовами», «Мистецтво». Відділ виробничої літератури, наукової інформації, відділ краєзнавства, читальний зал проводили редагування записів в електронному каталозі та штрихкодування книг у підсобних фондах. Відділ медичної літератури проводить редагування з одночасним штрихкодуванням власних ЕБД для підготовки та виставлення їх на сайт бібліотеки. Робота відділів по наповненню ЕБД відображена у **Таблиці 10 «Поповнення електронних баз даних відділами бібліотеки» та додатку Е.**

В Генеральний каталог влило 1351 карточка та знято 5141 (+2538) єдиної картки. В Топографічний (формат) каталог влило 1185 карток. З читацьких друкованих каталогів (алфавітного, систематичного) вилучено 12100 карток.

№ з/п	Показник	План	Виконання	%
1.	Наукова обробка (систематизація)	3000	1234	41 %
2.	Бібліографічний опис, занесення в комп'ютер	6000	1188	20 %
3.	Обробка літератури	6000	1304	22 %
	повна в т.ч:	5650	1192	21 %
	книг	5590	1188	21 %
	АУ (CD – ROM)	50	0	0 %
	карт	10	4	40 %
		350	112	32 %
		80	18	23 %
	Часткова:	170	24	14 %
	нот	100	70	70 %
	іноземні			
	періодика			
4.	Розмноження карток на принтері	8000	1955	24 %
5.	Друкування книжкових формулярів на принтері	12000	2468	21 %
6.	Бібліотечні каталоги: розстановка карток в каталоги ГК та Топогр. Читацькі (Алф., Сист. за ББК)	7300	1642 1602 40	22 %
7.	Списання літератури	8000	5471	68 %
	вилучення карток з ГК	6000	1100	18 %
	вилучення карток з усіх каталогів	11000	5351	49 %

Працівниками надано 73 консультацій науковцям, краєзнавцям, видавцям, студентам, консультації з визначення коротких та повних індексів УДК, авторських знаків, бібліографічного опису книг та визначення предмета статті для публікацій в універсальних збірниках наукових праць.

Організація та збереження документного фонду

Бібліотека забезпечувала комплекс заходів по **збереженню документного фонду бібліотеки** за такими напрямками: організація обліку бібліотечного фонду; забезпечення збереження документів під час їх обробки, використання; створення оптимальних умов зберігання, системний контроль за станом приміщення; системи протипожежної безпеки; організація превентивної консервації, своєчасне реставрування та ремонт документів; забезпечення охорони фондів. Приділялась увага питанням перевірки, вивчення, аналізу, популяризації фонду та надання доступу користувачам.

Згідно Перспективного плану-графіку переобліків підсобних фондів структурних підрозділів бібліотеки на 2015–2024 рр. та наказу Хмельницької ОУНБ від 18 квітня 2023 року № 11/о, проведено вибіркочу перевірку фонду відділів: зберігання та реставрації бібліотечного фонду та абонементу.

Всього перевірено **39708 пр.** – **6,75 %** до загального фонду бібліотеки:

- відділ абонементу – **6068 пр.**;
- відділ зберігання та реставрації бібліотечного фонду – **24747 пр.**;
- сектор депозитарного зберігання документів та рідкісних і цінних видань – **8893 пр.**

За підсумками роботи складені акти перевірок з пропозиціями комісії щодо подальшої роботи з фондом.

Під час інвентаризації працівники бібліотеки намагались максимально з'ясувати питання: фактичної наявності документів; встановлення відповідності документів обліковим даним; виявлення помилок, допущених при шифруванні документів (об'єктів бібліотечного фонду); правильності розстановки фонду; виявлення заборгованості; документів, що не відповідають профілю комплектування бібліотеки та дублетної літератури; встановлення об'єктів, що потребують проведення оправно-палітурних та реставраційних заходів.

З метою виявлення відповідності фонду потребам користувачів; стратегії щодо поповнення фонду бібліотеки необхідними документами, якісного складу та ефективності його використання працівниками бібліотеки здійснено ряд тематичних вивчень розділів: «Мовознавство. Літературознавство» (відділ абонементу); «Краєзнавча література з питань мистецтва» (відділ мистецтв); «Будівництво. Транспорт» (відділ зберігання та реставрації бібліотечного фонду); «Психологія» (читальний зал гуманітарного профілю); «Право» (сектор періодики); «Галузева література польською мовою» (відділ літератури іноземними мовами); «Художня література» (відділ краєзнавства); «Громадське харчування. Кулінарія» (відділ виробничої літератури); «Стоматологія» (відділ медичної літератури).

Здійснення даного аналізу дає можливості: подальшого планування розвитку фонду, його якісного комплектування, отримання відомостей про його обсяг, склад та використання, пропорційність розвитку окремих частин, виявлення відповідності фонду завданням бібліотеки і запитам її користувачів.

Здійснювалась планова робота по вилученню літератури з підсобних фондів структурних підрозділів бібліотеки – морально застарілої, зношеної, непрофільної та дублетної літератури. Протягом звітнього року вилучено **9157 пр.** документів, що становить **1,56 %** до загального фонду бібліотеки. Аналіз вилучення фондів за видами видань показує, що **96,1 %** – це книги (8804 пр.) та **3,9 %** – періодичні видання (344 пр.). За мовними критеріями найбільший відсоток склала література російською мовою – **78,7%** (7203 пр.).

Вилучено документів по відділах бібліотеки:

- зберігання та реставрації бібліотечного фонду – **6224 пр.** – 68,0 %;
- абонементу – **1857 пр.** – 20,3 %;
- обмінно-резервний фонд – **1076 пр.** – 11,7 %.

За причинами вибуття:

- застаріла – **4138 пр.** – 51,2 %;
- зношена – **3562 пр.** – 44,1 %;
- закінчився термін зберігання – **341 пр.** – 4,2 %;
- втрата користувачем – **40 пр.** – 0,5 %.

Основна частина видань, вилучених з фондів бібліотеки, **51,2 %** – застарілі за змістом документи.

Протягом звітнього періоду здійснений комплекс реставраційних та консерваційних робіт щодо документів – **754 пр.**: ручні палітурні роботи – *378 пр.*; ручні реставраційні роботи – *376 пр.* (реставраційні роботи щодо «РК» документів – *14 пр.*); консерваційні роботи щодо «РК» документів (превентивна консервація) – 6 коробів.

Формування репертуару документів

Основний фонд бібліотеки акумульовано у відділі зберігання та реставрації бібліотечного фонду і знаходиться у постійній динаміці. Відділ забезпечує зберігання бібліотечного фонду з додержанням усіх вимог, надає доступ користувачам до документів та сприяє активному його використанню.

Протягом року надійшло – **2418 пр.** (книги – 2404 пр., ноти – 12 пр., електронні видання – 1 пр.) на які відділом зберігання та реставрації бібліотечного фонду опрацьовано книжкові формуляри, написано книжкові замітники на документи, передані у підсобні фонди відділів бібліотеки, розставлено індикаторні талони в індикатори відділів на нову літературу, підібрано книжкові формуляри за шифрами зберігання документів. У відсотковому складі література була розподілена по відділах бібліотеки таким чином: ВЗ – 43,0 %; ВКР – 18,3 %; АБ – 15,3 %; ВЛІМ – 8,6 % ; ЧЗ – 7,7 % ; ВМ – 2,5 %; ІБВ – 1,6 %; ВВЛ – 1,0 %; ВМЛ – 1,0 %; НМВ – 1,0 %.

На постійне зберігання та використання документів з відділів обслуговування прийнято **1919 пр.** видань, з них: книг – *1792 пр.*, газет – *88 підш.*, журналів – *39 пр.*

Розподіл видань по відділах бібліотеки:

- читального залу гуманітарного профілю – **1000 пр.**: *1000 пр. книг*;
- краєзнавства – **88 пр.**: *88 комплектів газет*;
- абонементів – **39 пр.**: *39 пр. журналів*.

Організація зберігання бібліотечного фонду: розставлено на стелажах видань – **51017 пр.**, з них використані структурними підрозділами бібліотеки – *46680 пр.*, нові надходження – *2418 пр.*, прийняті на постійне зберігання та використання – *1919 пр.*, відібрали документи за місцем розташування (по поверхах), згідно шифру розставили видання на полицях.

Здійснили перевірку правильності розстановки фонду («Будівництво». «Транспорт» систематично-алфавітної розстановки фонду – **24747 пр.**; перевірку правильності розстановки книжкових формулярів в індикаторах відділів – **38943 пр.** : *АБ – 5000 пр.; ВЗ – 24747 пр. (РЦ та ДПЗ – 9196 пр.)*.

Оформили поличні роздільники для форматно-порядкової розстановки – **48 роздільників**.

Протягом звітного періоду переміщено бібліотечний фонд відділу зберігання та реставрації бібліотечного фонду – **12700 пр.**: в межах відділу фонд «Мовознавство» – 2900 пр.; у філіал відділу фонд «Медицина», «Географія», «Етика», «Радіотехніка» – 9800 пр.

Здійснено роботу по організації бібліотечного обслуговування відділів: видано літератури за замовленнями користувачів відділів обслуговування **46245 пр.** документів, з них: книг – 27575 пр. та періодичних видань 18670 пр., з метою інформаційного забезпечення соціокультурних заходів здійснено тематичний підбір літератури – **178 комплектів** та видано **18714 пр.** видань (*ЧЗ – 7652 пр., АБ – 3698 пр., ВКР – 963 пр., ВМ – 1976 пр., ВВЛ – 864 пр., ВЗ – 3561 пр.*).

- У пріоритеті завдань розвитку бібліотеки була робота з рідкісними й цінними виданнями. На 1.01.2024 року фонд рідкісних і цінних видань бібліотеки становить **10424 пр.**, з яких **9370 пр.** – фонд сектору депозитарного зберігання документів, рідкісних і цінних видань. У поточному році здійснено атрибуцію нових надходжень для визначення колекційної належності – 2418 пр. Відібрано для формування репертуару документів **746 пр.**: «Краєзнавчий депозитарій» – **64 пр.**; «Видання з дарчим написом» – **9 пр.**; «Видання української діаспори» – **14 пр.**; «Бібліотека академіків Азарських» – **1 пр.**; репринтних та факсимільних видань – **3 пр.**; книги-мініатюри – **3 пр.**; «Бібліотека Льва Баженова» – **652 пр.**

З метою ретроспективного доукомплектування фондів «РК» та краєзнавчого депозитарію переглянуто розділи фонду «суспільно-політична література» систематично-алфавітної розстановки фонду відділу зберігання та реставрації бібліотечного фонду та видання, прийняті з відділів обслуговування бібліотеки на постійне зберігання та використання.

Всього переглянуто 18982 пр.: ЧЗ – 1000 пр., ВКР – 792 пр., ВЗ – 12400 пр.; АБ – 4790 пр. У ході проведеної роботи відібрано **31 пр.**: «Краєзнавчий депозитарій» – **24 пр.**; «Видання з дарчим написом» – **3 пр.**; «Видання української діаспори» – **4 пр.** Поповнено індикатори колекцій та краєзнавчого депозитарію.

Поповнено Зведену картотеку книжкових пам'яток (рідкісних і цінних видань) бібліотеки – 98 карток. Здійснена

робота по формуванню бібліографічних записів у електронному режимі: поповнені ЕБД «Бібліотечний раритет Хмельниччини» – 100 пр.; ЕБД «Краєзнавчий депозитарій» – 88 пр.; ЕБД «Видання з дарчим написом» – 12 пр.; ЕБД «Видання української та подільської діаспори» – 18 пр.; «Репринтні і факсимільні видання» – 3 пр.; книги-мініатюри – 3 пр.; «Бібліотека академіків Азарських» – 1 пр.

В рамках участі у проєкті зі створення та наповнення електронної бібліотеки «Культура України» інтегрованим ресурсом підготовлено **4 видання** з фонду Хмельницької ОУНБ:

Адамський, Віктор Романович. Подільський губернський комісар (березень 1917 - квітень 1918 рр.) : дослідження, документи, матеріали / В. Р. Адамський ; Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. ; Центр. держ. архів вищих органів влади і упр-ня України ; Хмельниц. обл. ін-т післядипл. пед. освіти. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2021. – 275 с.

- *Прокопчук, Віктор Степанович. Творці історії Подільського краю : дослідження / В. С. Прокопчук. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2021. – 552 с. : фото. – Бібліогр. в кінці розд.*

- *Прокопчук, Віктор Степанович. Під егідою Українського комітету краєзнавства / В. С. Прокопчук ; Кам'янець-Поділ. держ. ун-т, Центр дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2004. – 312 с.*

- *Анатолій Трачук. Телепортрет... на тлі епохи. Спогади про засновника Хмельницького обласного телебачення Анатолія Трачука : до 80-річчя від дня народж. / упоряд.: Г. Я. Трачук, Т. А. Трачук. – Кам'янець-Подільський ; Хмельницький : Рута, 2022. – 312 с. : фото.*

Проведена робота над поповненням страхового фонду шляхом відбору видань для оцифрування на основі змістовного аналізу документів та з урахуванням їх фізичного стану. Переведено в цифровий формат газету **Радянське Поділля**: орган Кам'янець-Поділ. обкому і Проскурівського міському Компартії України та облради депутатів трудящих. – Кам'янець-Подільський, 1944–1945. – 728 с.

З метою посилення контролю за збереженням цінного та рідкісного фонду бібліотеки була проведена щорічна інвентаризація фонду сектора депозитарного зберігання документів та рідкісних і цінних видань. Нестачі документів не виявлено.

Здійснювалась робота по формуванню зведеного каталогу оцифрованих видань публічних бібліотек України: подано пропозиції до загального бібліотечного плану оцифрування друкованих видань; підготовлено перелік

електронних копій видань, оцифрування яких здійснено працівниками бібліотеки згідно з додатком до Порядку формування зведеного каталогу оцифрованих видань.

З метою популяризації фонду рідкісних і цінних видань бібліотеки, до Дня української писемності та мови, підготовлено віртуальну виставку **«Патріарх української байки ХХ століття – Микита Павлович Годованець»**.

Протягом звітного періоду систематично здійснювалась робота по забезпеченню збереження книжкового фонду бібліотеки: комплексне обстеження фізичного стану фонду, мікологічного стану документів, виявлення бібліотечних документів на реставрацію з подальшим здійсненням реставраційних робіт. Підтримувались оптимальні умови у книгосховищі за допомогою системи припливно-витяжної вентиляції з додержанням температурно-вологого режиму зберігання, також захисту фондів від шкідників, режиму освітлення, стан атмосферного повітря, дотримання правил пожежної безпеки.

Здійснено комплекс санітарно-гігієнічних заходів щодо рідкісних і цінних документів, перевірялась правильність розстановки фонду після знепилювання; систематично проводилась дезінфекція і дезінсекція фонду, знепилювався фонд за допомогою підручних засобів.

Санітарно-гігієнічний режим у приміщенні бібліотеки підтримувався щоденним вологим прибиранням, регулярним знепилюванням обладнання і фондів у санітарні дні.

2.3. Обслуговування користувачів

2023 рік для бібліотечної спільноти та користувачів бібліотеки був складним періодом випробування. Надзвичайно важливо було гнучко реагувати на організацію обслуговування читачів бібліотеки у воєнному стані, так, щоб вона відповідала статутним вимогам й повною мірою забезпечувала комфорт та безпеку читачів. Велика війна показала, що бібліотечні послуги, доступ до книг, спілкування, електронні та інформаційні ресурси, дозвілля, психологічна та правова допомога є вкрай важливими для жителів громад та внутрішньо переміщених осіб. Не дивлячись на усю складність ситуації, бібліотека залишилась осередком інтелектуальної свободи та громадянської активності, забезпечуючи вільний доступ користувачів до інформації, знань та культурних надбань.

Виконання основних планових показників та обслуговування забезпечували структурні підрозділи Бібліотеки відповідно до їх галузевої направленості. Вклад кожного відділу у виконанні планових показників показано в таблиці 5.

Статистичний облік показників бібліотечного обслуговування здійснювався за допомогою автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи ІРБІС АРМ «Книговидача» та програми ACCESS, процес узагальнювання проводив сектор статистичного обліку та контролю.

Протягом 2023 року **бібліотекою обслужено 36,7 тис. користувачів, що склало 105 % до плану (+ 1,8 тис. осіб)**. За єдиною реєстраційною картотекою користувачами бібліотеки стали **10,5 тис. осіб, що на 1,6 тис. осіб більше** у порівнянні з 2022 роком. За віковими категоріями зареєстровано користувачів: до 14 років – 93 читачів; 14-18 років – 2732 читачів; 18-35 рік – 1823 читачів; 35-60 років – 3561 від 60 років – 2285 читачів.

Таблиця 5. Обслуговування користувачів відділами ОУНБ

№ з/п	Назва відділу	План 2023 р.	Кількість обслужених користувачів у 2023 році	Кількість обслужених користувачів у 2022 році	+/- до минулого року	+/- до плану відділу	% до загального виконання плану
1.	АБ (МБА)	5800	5993	6560	-567	+193	16,3
2.	ЧЗ	4500	4776	4619	+157	+276	13,0
3.	СП	4500	4813	4631	+182	+313	13,1
4.	ВВЛ	3400	3551	3536	-15	+151	9,7
5.	ВМЛ	3450	3461	3496	-35	+11	9,4
6.	ВМ	3550	3568	3690	-122	+18	9,7
7.	ВКР	3300	3785	3458	+327	+485	10,3
8.	ІБВ	2900	2906	2735	-171	+6	7,9
9.	ВЛІМ	3000	2947	2909	+38	-53	8,0
10.	НМВ РТЦ	600	952	1018	-66	+352	2,6
	Всього	35000	36752	36652	+100	+1752	100

Категорії читачів розподілилися таким чином: спеціалісти різних галузей діяльності – 78,4 %, серед яких – викладачі навчальних закладів – 8,2 % (- 1,7 %); працівники закладів культури – 18,8 % (+ 1,6 %); приватні підприємці – 2,3 % (+0,3 %); інженерно-технічні працівники та економісти – 7,5 % (+ 0,9 %); спеціалістів медичної галузі – 9,7 % (-0,7 %); спеціалісти юриспруденції – 1,5 % (- 0,2 %) та фахівці-менеджери – 1,5 % (+ 0,1 %) до обслуженого читача. Керівники складають – 1,8 % (- 0,5 %); науковці – 1,3 % (- 0,6); люди робітничих професій – 2,9 (- 1,4 %); працівники сфери обслуговування – 5,2 % (+0,3 %); агропромислового комплексу – 0,7 % (+ 0,1 %); інші спеціалісти – 2,8 % (- 2,1 %); інші категорії – 9,3 %; студентська та учнівська молодь – 21,6 % до минулого року (+2,6 %). На початку звітнього року виокремлено категорії спеціалістів такі як: військові – 1,9 %; держслужбовці – 2,0 %; психологи – 1,0 %.

За соціальним статусом збільшилась категорія спеціалістів інженерно-технічного та економічного фаху (+ 0,9 %), менеджери (+0,1 %), та студентська та учнівська молодь (+ 2,6 %), зменшилась кількість викладачів навчальних закладів

(- 1,7 %); прослідковується незначне зменшення кількості фахівців медичного галузі (- 0,7%) та юриспруденції (- 0,2 %) (детальніше – в таблиці 6).

Користувачі за рівнем вищої освіти першого та другого складають – 60,3 % (+ 11,3 %); початковий рівень вищої освіти (середньоспеціальною) – 15,7 % (- 1,0 %) і читачі з середньою освітою – 24,0 % (+ 2,5 %) (додатково див. у додатку Б).

Таблиця 6. Основні категорії користувачів

Категорія за соціальним статусом	Кількість користувачів, осіб		% до загалу		
	2022	2023	2022	2023	+/-
Спеціалісти різних рівнів	29660	28823	81,0	78,4	- 2,6
Студенти	4582	5885	12,5	16,0	+ 3,5
Учні загальноосвітніх шкіл (ліцеїв, гімназій, ВПТУ та ін.)	2410	2044	6,5	5,6	- 0,9

Відвідування бібліотеки за рік склало 256,8 тис. осіб (- 64,2 тис. осіб до попереднього року.), з них відвідуваність бібліотеки – **170,2 тис. осіб** та вебсайту – **86,6 тис. осіб**. Середня кількість відвідувань відділів бібліотеки, що приходиться на одного читача в рік склала 4,6 (4,3 – 2022 р.). Середня відвідуваність відділів 3,5 разів.

Відвідування соціокультурних заходів бібліотеки склало **21,0 тис.** відвідувань (- 9,1 тис.), в т.ч.: у бібліотеці **13,0 тис. осіб** (- 2,7 тис.) та за межами бібліотеки **8,0 тис. осіб** (- 6,4 тис.), в т.ч. на платформі ZOOM – **2,9 тис. осіб**, (- 2,6 тис.). В середньому один захід відвідав 41 читач.

У режимі міжбібліотечного абонементу надано послуги 190 абонентам, яким видано 2613 пр. документів; оформлено та направлено замовлень в інші бібліотеки – 30; отримано з інших бібліотек 20 пр. документів. Підготовлено 61 комплект тематичних підбірок літератури у кількості 1220 книг для обслуговування читачів та інформаційного забезпечення науково-краєзнавчих заходів вузівських бібліотек: наукової бібліотеки Хмельницького університету управління та права, Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту, Державного ліцею-інтернат з

поширеною військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус» ім. І. Г. Харитоненка Державної прикордонної служби України (переміщений з м. Суми) (до Дня пам'яті Героїв Крут; до Міжнародного дня рідної мови; до Дня Гідності та Свободи та до Дня пам'яті; до Дня Українського козацтва та Дня Героїв Небесної Сотні).

З метою задоволення читачьких запитів скористалися послугою міжбібліотечного абонементу і сільські бібліотеки сіл Стуфчинці, Лісові Гринівці, Малиничі, Іванківці, Райківці; Хмельницька міська ЦБС. Долучилися у 2023 році до надання послуги МБА: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького та бібліотека-філія № 4 Хмельницької ЦБС, Хмельницький ліцей № 15, ЗОШ № 8 м. Хмельницький та ВПУ № 11.

В даному напрямку тісно співпрацювали з бібліотеками України Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека, Бібліотека Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка, Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського та бібліотека Івано-Франківського національного медичного університету.

Послугами ЕДД скористалися 22 читачі, їм скановано та доставлено 401 документ. Надано платних послуг на суму 802 грн. Було скановано та надіслано окремі статті за темами: «А. Ролле – один із фундаторів наукового Поділля»; історія сіл Круті Броди та Вербка Дерев'яна Подільської губернії; творчий шлях композитора Миколи Леонтовича. Скановано сторінки за запитом читачів із книг «Вольнь. Исторические судьбы Юго-Западного края»; «Сборника сведений о Подольской губернии. Вып. 2»; «Населенные мѣста Подольской Губерніи»; «Очерки известий о Подольской земле до 1434 года. Преимущественно по летописях» та інші.

Книговидача читачам за рік склала 735,1 примірників документів, що на 16,5 тисяч примірників більше до 2022 року. Відносні показники читання такі: обертаність бібліотечного фонду склала – 1,3; читаність обслуженого читача – 20,0; читаність єдиного читача – 70,1; книгозабезпеченість (обсл.) – 15,9; книгозабезпеченість (єдиного) читача – 55,6. Книговидача за видами документів та галузями знань подана у таблицях 6.1 та 7.

Таблиця 6.1. Книговидача та обертаність бібліотечного фонду за видами документів

Видача за видами документів	Обертаність фонду за видами
<i>Книг – 388909 (52,9 %)</i>	<i>Книг – 1,0</i>
<i>Нотних видань – 26908 (3,7 %)</i>	<i>Нотних видань – 1,4</i>
<i>Електронних видань – 2336 (0,3 %)</i>	<i>Електронних видань – 1,5</i>
<i>Аудіовізуальних матеріалів (КФФД) – 47 пр.</i>	<i>Аудіовізуальних матеріалів – низька</i>
<i>Періодичних видань – 316872 (43,1 %)</i>	<i>Періодичних видань – 1,8</i>
з них: газет – 170251 (23,2 %) журналів – 146621 (19,9 %)	з них: газет – 22,3 журналів – 0,9

Державною мовою було видано 491937 пр. документів (- 70,3 до 2022 р.), російською мовою – 177815 пр. док. (+ 73,2), іноземними мовами – 59743 пр. док. (+ 11,7), видача документів польською мовою – 5577 пр. док. (+ 1,9 тис. пр.).

Обертаність книжкового фонду за мовами порівняно з минулим роком прослідковується збільшення за рахунок зростання загального показника книговидачі.

Таблиця 7. Книговидача за мовами

Мови	2022 %	2023 %	+/-, %	Обертаність фонду
Українською	78,3	66,9	- 11,4	2,3
Російською	14,5	24,2	+9,7	0,5
Польською	0,5	0,8	+0,3	1,7
Іноземними мовами	6,7	8,1	+1,4	2,9
<i>з них:</i>				
Англійською		21042		1,4

Німецькою		6230		2,2
Словацькою		144		5,3
Угорською		119		1,6
Арабською		425		-
Іспанською		557		2,3
Китайською		402		-
Французькою		2391		2,2
Іншими мовами		28433		-

У 2023 році показники видачі літератури за мовами розширені в зв'язку з введенням в дію нових форм державної статистичної звітності.

Таблиця 8. Книговидача ОУНБ за галузями знань

Галузь знання	Кількість виданої літератури, % 2022	Кількість виданої літератури, % 2023	+/-, %
Суспільно-політична	42,5	41,1	-1,4
<i>В т.ч.</i>			
Історичні науки	15,8	15,3	-0,5
Культура	17,8	16,9	-0,9
Психологія	1,7	2,4	+0,7
Юридична література	2,4	2,2	-0,2
Економіка	2,3	1,9	-0,4
Політика	2,5	2,4	-0,1
Природнича	3,6	3,1	-0,5
Технічна	4,5	4,2	-0,3
Сільськогосподарська	3,9	4,3	+0,4
Медична	10,5	10,0	-0,5

З питань мистецтва	8,0	8,2	+0,2
Мовознавство. Літературознавство	6,9	5,9	-1,0
Художня	16,0	17,2	+1,2
Інша	4,1	6,0	-1,9

Детальніше аналіз книговидачі за галузями, типами, мовами подано в додатку В.

III. Науково-інформаційна та бібліографічна діяльність

У звітному році ключовим аспектом забезпечення якісних бібліотечних послуг було задоволення інформаційних потреб користувачів. Завдання бібліографічної роботи бібліотеки полягало у тому, щоб зібрати та організувати інформацію таким чином, щоб доступ до неї та її використання забезпечували об'єктивність, достовірність та значущість результатів. При цьому значна увага була зосереджена на нарощуванні потенціалу власних інформаційних ресурсів і представлення їх у глобальній інформаційній мережі. Ця робота базувалася, в першу чергу, на формуванні та оновленні довідково-бібліографічного апарату бібліотеки. Одна із його базових складових – довідково-бібліографічний фонд, який поповнився державними бібліографічними показниками «Літопис книг» та «Літопис журнальних статей». Також для формування фонду продовжено роботу над вдосконаленням тестової ЕБД «Аналітика. Електронні періодичні видання». Важливим інструментом для забезпечення доступу до інформації та оптимальної роботи бібліотеки, як системи обслуговування користувачів, є формування інформативної аналітичної бази даних в електронних каталогах і картотеках. Протягом 2023 року ЕБД системи каталогів і картотек поповнились на 33398 записів.

На базі сформованого довідково-бібліографічного апарату бібліотеки здійснювалось інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування користувачів.

Традиційно надавались довідково-бібліографічні послуги користувачам як в приміщенні бібліотеки, так і в онлайн режимі. Всього працівниками структурних підрозділів бібліотеки для 415 абонентів індивідуальної та групової інформації надано 5286 інформацій із 124 тем інформування, найбільшу кількість традиційно надавали працівники відділу наукової інформації та бібліографії.

Здійснювали поточне консультування та надавали допомогу користувачам в користуванні ЕБД (2 580 консультацій). Масове інформування здійснювалось шляхом публікування на сайті бібліотеки списків літератури бібліографічних показників <http://ounb.km.ua/vidanya/index.php>, віртуальних виставок, довідок тощо <http://ounb.km.ua/vistavki/index.php>

Підготовлено та опубліковано на сайті:

- 5 повнотекстових довідок: «Одна з шести фундаментальних цінностей людства» (до Міжнародного дня толерантності); Адріан Кашенко – творець історичних оповідань (до 165-річчя від дня народження); до Всесвітнього Дня біженців; Анатолій Юрійович Мокренко – видатний український оперний співак» (до 90-ї річниці з дня народження); «Ф.Яновський – видатний терапевт з Хмельниччини»;
- 2 бібліоекскурси «Микита Павлович Годованець» (до 130-річчя від дня народження); «Таємниці книжкових знаків»;
- 3 виставки: 2 – однієї газети «Молодь України», «Юридичний вісник України» та одного журналу «Право України»;
- 1 відеоогляд книги А. Котлярчука «Добровольці. Доба героїв» (до Дня українського добровольця);
- 1 красзнавчу розвідку «Павло Артемович Фараонов – громадський діяч, ентузіаст і організатор клубної та бібліотечної роботи, популяризатор пам'яток історії та культури Хмельниччини» (до 90-річчя з дня народження);
- 14 віртуальних виставок (<http://ounb.km.ua/vistavki/index.php>);
- 12 бібліографічних списків літератури з серії «Розстріляне відродження» <http://ounb.km.ua/vidanya/index.php>;
- 2 бібліографічних списки літератури суспільно-політичної тематики: «День народження ЄС: до дня заснування Європейського Союзу»; «НАТО: історія та сучасність».

На запити з питань культури та мистецтва підготовлено і надіслано у територіальні громади області 12 оглядових довідок «Хроніка культурного життя Хмельниччини» та 12 бібліографічних списків «Хмельниччина на сторінках загальноукраїнської преси». На фейсбук-сторінці «Бібліограф Хмельницький» розміщено 58 інформаційних оглядів окремих книг.

Таблиця. Електронне бібліографічне інформування

Послуга	Результат	Виконавці (відділи)
– доступ до ЕК	Надано доступ до Електронного каталогу: 33356 переглядів	ІБВ
– ЕК	Внесено 58 гіперпосилань на повні тексти	ВО
– Електронна бібліотека	Розміщено 50 видання; Залучено 1603 нових віртуальних користувачів; Здійснено переглядів 8890	СЕБ
– «Нові надходження» (розділ на сайті)	Розміщено 53 повідомлень	ЧЗ – 12, ВА – 9, ВМ – 4 ВЛІМ – 9, ВКР – 11, ВВЛ – 6, ВМЛ – 2.
– «Віртуальні виставки» (розділ на сайті)	Підготовлено 15 віртуальних виставок	Всі відділи
– аналогові (текстові) бібліографічні, біобібліографічні посібники та ін., доступні на сайті, у локальній мережі	Надано доступ до: 2 методичних збірників (898 завантажень); 4 онлайн-бюлетеня (497 завантаження); 11 бібліографічних списків (1978 завантажень); 5 бібліографічних покажчиків (818	НМВ, ІБВ НМВ ІБВ ІБВ, ВКР

	завантажень); 1 бібліографічного довідника (475 завантажень); 1 каталога (230 завантажень).	ВКР ВКР
– «Електронна бібліотека» (Фонд електронних документів)	Сформовано та редаговано 50 бібліографічних записів до повних текстів	ВО, СЕБ
– БД «Красзнавство Хмельниччини»	Додано 30 гіперпосилань на нові електронні документи	ВКР
– БД «Книги»	Додано 20 гіперпосилань на нові електронні документи	СЕБ
– «Публікації працівників бібліотеки»	52 матеріали	Всі відділи, ВА
– блог «Бібліогурман»	Опубліковано 12 публікацій	ІБВ
– блог «Бібліотечна полицка»	Опубліковано 28 публікацій	НМВ
– інформація у соціальних мережах	Бібліографічну інформацію розміщали на офіційних представництвах (сторінках) Бібліотеки та її структурних підрозділів (див. додаток Ж)	

Протягом звітного періоду працівники бібліотеки продовжували здійснювати інформування у форматі День бібліотеки в: обласній раді, де є 51 абонент індивідуальної інформації, які отримали 12 повідомлень про нові надходження за конкретними темами; започатковано День бібліотеки в Департаменті освіти, науки, молоді та спорту Хмельницької обласної державної адміністрації – зареєстровано 11 абонентів індивідуальної інформації, які отримали 10 повідомлень про нові надходження за конкретними темами. Проводилося індивідуальне інформування спеціалістів освіти та культури про нові надходження з питань педагогіки та культури:

Колективні абонементи отримували інформаційні повідомлення за темами: участь Хмельниччини в подіях на сході України; Хмельниччина на сторінках загальноукраїнської преси; хроніка культурного життя Хмельниччини; нова література про край; знаменні і пам'ятні дати Хмельниччини та ін.; індивідуальні абонементи – діаспора Хмельниччини; Хмельничани-ліквідатори аварії на ЧАЕС; національні меншини Хмельниччини; релігія і церква на Поділлі; Герої України – учасники російсько-української війни; Трансформаційні процеси економіки на Хмельниччині; хмельничани – лауреати обласної премії імені М. Федунця та ін.

Організовано та передано за запитами тематичні підбірки літератури для наукової бібліотеки Хмельницького університету управління та права – до Дня пам'яті Героїв Крут, до Міжнародного дня рідної мови, до Дня Гідності та Свободи та до Дня пам'яті, до Дня Українського козацтва та Дня Героїв Небесної Сотні. Також отримували підбірки літератури наукова бібліотека Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту та Державного лицю-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус» ім. І. Г. Харитоненка Державної прикордонної служби України, яким окрім тематичних підбірок літератури до відзначення Всеукраїнських днів робили підбірки і за індивідуальними запитами студентської молоді.

Довідково-бібліографічна робота була спрямована на оперативне, чітке і компетентне виконання запитів читачів. Здійснювалась шляхом надання бібліографічних довідок (усних та письмових), бібліографічних консультацій та підготовку інформаційних, бібліографічних та біобібліографічних матеріалів. Було виконано 18393 довідок. З них : 9 віртуальних, 1645 у телефонному режимі. Проведено 46 тематичних Днів інформації, 29 Днів спеціаліста, усний журнал «Знавець душі народної» до 185-річчя від дня народження українського письменника І. Нечуя-Левицького (див. розд. «Соціокультурна діяльність»).

Протягом року в інформаційній роботі активно використовувались такі форми як бібліографічні огляди та книжкові перегляди. Огляди книжок із фондів бібліотеки і тематичні перегляди літератури регулярно проводились на засіданнях клубів, під час соціокультурних та інформаційних заходів, розміщувались на інтернет-ресурсах бібліотеки. З метою популяризації періодичних видань проведено 2 дні періодики: для студентів національного університету та педагогічної академії.

Таблиця 9. Показники інформаційно-бібліографічної діяльності ОУНБ

Назва показника	Кількість		
	Заплановано 2023	виконано	%
Бібліографічна довідка	17527	18393	105
Огляд літератури	313	316	101
Кількість інформацій	5211	5266	101
Кількість тем	124	124	100
Кількість абонентів	415	415	100
Інформація у ЗМІ про ОУНБ	200	79	39,5
День інформації	56	48	86
День спеціаліста	30	29	97
Віртуальна довідка	100	8	8
Екскурсії	300	203	67,7
Консультації	400	397	99,3

IV. Інформатизація, автоматизація бібліотеки

Бібліотека, з метою популяризації своєї діяльності та української книги, активно використовувала мережу Інтернет, соціальну мережу Фейсбук та відновила акаунт бібліотеки на Ютуб.

У минулому році кількість звернень на вебсайт та блоги бібліотеки склала 86569; кількість переглядів – 219299.

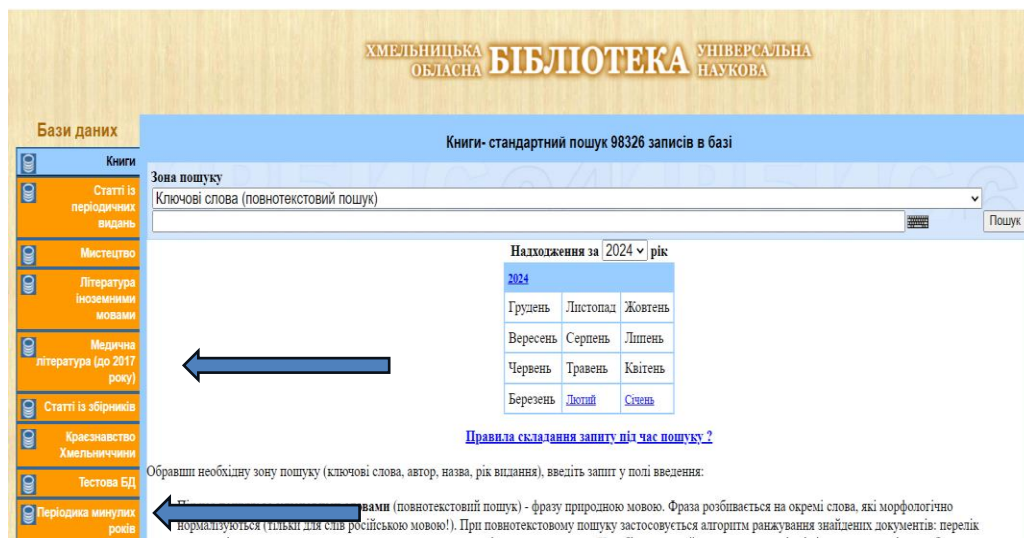
Користувачам бібліотеки надається вільний доступ до власних електронних ресурсів: 9 ЕБД у підрозділі «Електронний каталог» розділу «Ресурси»; електронної бібліотеки, електронних баз даних локального та віддаленого доступу. Зокрема, наповнювалися інформацією вебсайт бібліотеки (www.ounb.km.ua) та електронний каталог на сайті (http://ecatalog.ounb.km.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=BOOK&P21DBN=BOOK&LNG=uk),

створювали електронні посібники та інформаційні видання (див. розділ «Видавнича діяльність»).

Доступ до електронних ресурсів власної генерації надається з будь-якого комп'ютера бібліотеки, підключеного до локальної мережі, а також у режимі віддаленого доступу ззовні. На 01.01.2024 р. обсяг електронних баз даних доступних в Інтернеті на сайті бібліотеки становив 303,2 тис. записів 275,4 тис. бібліографічних записів (+ 27,8 тис.).

Бібліотека презентувала свої послуги широкому загалу зацікавлених користувачів у соціальних мережах, тематичних блогах. У загальній базі даних (розділ «Електронні ресурси») було розміщено нові

базу: «Медична література до 2017 року», яка має у мережному доступі 5,5 тис. записів; «Періодика минулих років», яка має 10,2 тис. записів. Створена демонстраційна версія віртуальної екскурсії бібліотекою.

Сумарний обсяг електронних записів у базах даних на 01.01.2024 року склав 872,92 тис. (+ 33,4 тис.) (Додаток Е), з них: БД «Електронний каталог» 288,20 тис. Ретроконверсія активного фонду становила 15,9 тис. записів, редагування БЗ з внесенням інвентарного номера, місця зберігання та друк штрих етикетки становив 15,3 тис. записів (таб.10). Структурні підрозділи бібліотеки ведуть роботу по наповненню електронних баз даних (ЕБД) відповідно до профілю комплектування та тематичного акумулювання інформації.

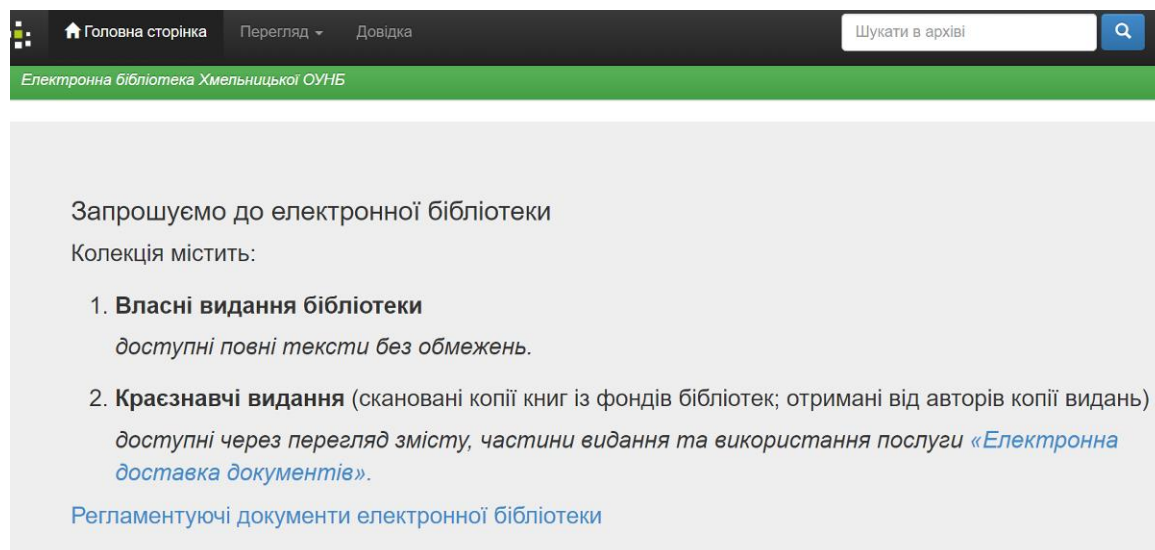
Таблиця 10. Поповнення електронних баз даних відділами бібліотеки

Відділи	Нові надходження	Ретро	Періодика (обліковий запис)	Книги (інвентарний Запис+штрих-кодування)	ЗЕКС (Періодика+аналітика збірники)	Історична Волинь	Аналітика (періодика)	Аналітика збірники	Нові партитури (нові надходження)	Бібліотечний раритет	ТЕСТОВА	Внесено у 2023 році	Редагування БД	Штрихкодуння	Читач	Періодика (основний запис)
СО	2418	7650	0	0	0	0	0	0	12	0	0	10080	12117	0	0	0
ВК	0	0	1937	2431	0	0	0	0	0	0	0	4368		0	0	49
ВКР	0	0	0	0		123	5289	1792	0	0	0	7204		0	0	0
ВЛІМ	0	2479	0	0	0	0	0	33	0	0	0	2512		2820	0	0
ВМ	0	1922	0	0	0	0	35	218	0	0	0	2175		1842	0	0
ІБВ	0	0	0		0	0	1058	609	0	0	328	1995		0	0	0
ВВЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
АБ	0	2720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2720		7816	0	0
НМВ	0	0	0	0	0	0	157	375	0	0	0	532		0	0	0
ВМЛ	0	900	0	0	0	0	405+221	0	0	0	0	1526		2294	0	0
ВЗ		186								100		286		496		0
СК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	10494	0

																0
Всього	2418	15857	1937	2431	0	123	7165	3027	12	100	328	33398	12117	15268	10494	49

На час військового стану Кіровоградська ОУНБ тимчасово призупинила адмініструвати проєкт ЦУКК.

Продовжується наповнення електронної бібліотеки на платформі DSpace (<http://ft-ounb.ounb.km.ua:8080/>).

Електронна бібліотека Хмельницької ОУНБ

Запрошуємо до електронної бібліотеки
Колекція містить:

- Власні видання бібліотеки**
доступні повні тексти без обмежень.
- Краєзнавчі видання** (скановані копії книг із фондів бібліотек; отримані від авторів копії видань)
доступні через перегляд змісту, частини видання та використання послуги «Електронна доставка документів».

[Регламентуючі документи електронної бібліотеки](#)

На 01.01.2024 р. контент вміщує 570 видань. Скановано та оптимізовано для викладення на сайт електронної бібліотеки 50 видань, з них:

відскановано – 5991 сторінок (А5); 713 (А3);

опрацьовано оригінал-макетів – 22 вид.;

4 конвалюти в яких вміщено 14 пр. вид.

Укладено 12 договорів з авторами.

У розділі «Власні видання бібліотеки» розміщено 20 пр.

У розділі «Краєзнавчі видання» – 30 пр.

Відкрито новий підрозділ «Періодичні видання», в який переміщено всі періодичні видання кінця XVIII – початку ХХ століття та розпочато оцифрування обласної газети «Радянське Поділля», підшивки якої наявні у фонді бібліотеки з квітня 1944 року. Розміщено в ЕБ примірники газети за 1944 та 1945 роки.

За 2023 р. на сайті «Електронна бібліотека» зафіксовано 7,3 тис. користувачів, переглянуто 18,4 тис. сторінок, здійснено 49,0 тис. завантажень електронних видань. З метою збереження даних створено зеркало сайту

www.ounb.km.ua.

Електронна бібліотека Хмельницької ОУНБ

Головна сторінка → Статистика

Статистика

Відвідувань загалом

	Переглядів
Хребтіїв : старовинне подільське село на лівому березі середнього Дністра	1009
Памятники старины въ Подоліи	522
Библиографическій указатель по медицинъ и гигиенъ Подольской губернии съ 1714 по 1913 годъ включительно	445
Труды Подольского епархиального историко-статистического комитета. Вып.9	433
Обзор Подольской губернии за 1885 год.	388
Волынь в описании городов, местечек и сел в церковно-историческом, географическом, этнографическом, археологическом и др. отношениях: историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии, Т. 4. Староконстантиновский уезд.	372
Бібліотеки Хмельниччини в минулому і тепер	367
Коляди і щедрівки на Різдво Христове і Богоявленне	361
Поместное землевладение в Подольской губернии	347
Очерк известий о Подольской земле до 1434 года. Преимущественно по летописях	333

Найпопулярніші книги із фонду е-бібліотеки:

Хребтіїв: старовинне подільське село на лівому березі середнього Дністра / П. Д. Храпак. – Хмельницький: Мельник А. А., 2018. – 284 с. : фото. – бібліогр.: с. 273-277.

Памятники старины въ Подоліи : матеріали для составл. археолог. карты Подольской губернии = Памятники старины в Подолии : материалы для сост. археолог. карты Подольской губернии / сост. В. К. Гульдман. – Каменец-Подольский : Типографія Подольскаго Губернскаго Правленія, 1901. – 453 с. – Б. ц.

Прусевичъ А. Н. Библиографическій указатель по медицинъ и гигиенъ Подольской губернии съ 1714 по 1913 годъ включительно : указатель : [Електронна копія друк. вид.] /

А.Н. Прусевичъ ; Врачебно-Санитарное бюро Подольской Губернской Земской Управы. – Каменець-Подольськь : Типографія Подольскаго Губернскаго Правленія, 1914. – 74 с.

Труды Подольского епархиального историко-статистического комитета [Електронна копія]: приходы и церкви Подольской епархии. **Вып.9** / под ред. Е. Сецинского. – Каменец-Подольский : Типография С.П. Коржацкого, 1901.

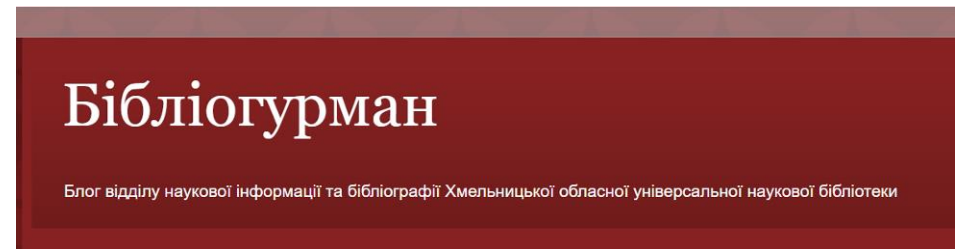
Теодорович Н.И. Волынь в описании городов, местечек и сел в церковно-историческом, географическом, этнографическом, археологическом и др. отношениях: [Електронна копія] отсутствуют стр. 350-390, историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии. Т. 4. Староконстантиновский уезд. – Тип. Почаево-Успенской Лавры, 1899.

На сайті бібліотеки www.ounb.km.ua зафіксовано 41,5 тис. користувачів; 156,8 тис. переглядів сторінок ресурсних матеріалів бібліотеки. Найбільш популярною сторінкою сайту є «Електронний каталог» – 62,3 тис. звернень. Через розділ «Електронна доставка документів» на сайті бібліотеки скористалися 22 користувачі, їм скановано та доставлено 401 документ. Було скановано та надіслано окремі статті за темами: «А. Ролле – один із фундаторів наукового Поділля»; історія сіл Круті Броди та Вербка Дерев'яна Подільської губернії; творчий шлях композитора Миколи Леонтовича. Скановано окремі сторінки за запитом книг «Волинсь. Исторические судьбы Юго-Западного края»; «Сборника сведений о Подольской губернии. Вып. 2»; «Населенные мьста Подольской Губернии»; «Очерки известных о Подольской земле до 1434 года. Преимущественно по летописях» та інші.

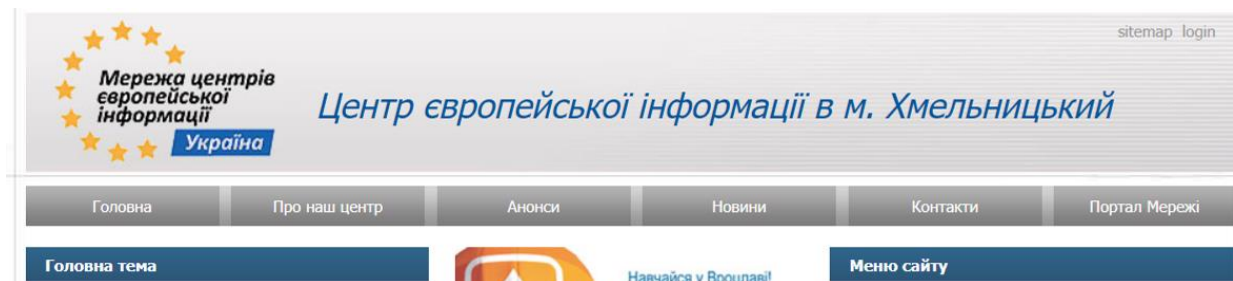
Бібліотека продовжувала створення унікальних електронних бібліографічних записів в межах міжрегіональних корпоративних проєктів (див. розділ I «Проєкти, які реалізовувала бібліотека у 2023 році».)

Протягом року в мережі Інтернет підтримувалися:
2 блоги:

- «Бібліотечна полицка» – відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі, Регіонального тренінгового центру (<http://nmvkm.blogspot.com/>) (28 публікацій, 7,6 тис. переглядів);
- «Бібліогурман» – відділу наукової інформації та бібліографії (<http://bibliogurman23.blogspot.com/>) з популяризації читання (84 публікацій, переглядів 1,4 тис.);

- сторінка центру європейської інформації (<http://km.ukrcei.org/>).

Популяризація ресурсів бібліотеки проводилася в соціальній мережі Фейсбук на 11 офіційних сторінках структурних підрозділів бібліотеки (див. додаток Ж) та загальнообласна група «Бібліотекарі Хмельниччини» до якої доєдналося 2,1 тис. учасників, впродовж року адміністратором групи було опубліковано 52 повідомлення, які мали 7,6 тис. переглядів.

Технічне забезпечення

До комплексу технічних засобів Бібліотеки входить 75 комп'ютерів різних типів, 24 одиниці копіювально-розмножувальної техніки, 19 одиниць мультимедійного обладнання. В єдину комп'ютерну мережу включено 72 комп'ютерні робочі станції з розмежуванням доступу до баз даних та електронних ресурсів бібліотеки. 60 робочих місць співробітників та користувачів мають вихід у мережу Інтернет. Для виходу в Інтернет використовується волоконно-оптичний канал зв'язку.

Впродовж року проведено репланування Wi-Fi мережі, збільшена кількість роутерів з двох до шести (відремонтовані та перепрограмовані власними силами), що надає стабільності бездротового доступу в мережі інтернет для читачів та працівників бібліотеки. Введено в експлуатацію передані бібліотеці зарядні станції; відремонтовано власними силами чотири системних блоки. За допомогою спеціалістів сервісного центру відремонтовано два системних блоки, ноутбук, пристрій МФУ.

Здійснювалося супроводження програми «Статистика» та «Книговидача» резервне копіювання БД. Проведено синхронізацію нових показників включених у статистичну форму № 6-НК (річна) «Звіт про діяльність публічної бібліотеки за...рік» (наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 22.11.2022 року № 463) із програмним забезпеченням, яке використовується у бібліотеці для обліку, каталогізування та видачі для користувачів.

Підтримувалася робота всіх АРМів АІБС ІРБІС 64, ІР-сервера, ВЕБ-ІРБІС. Забезпечувалось обслуговування технічними засобами (звукопідсилення, установка ноутбуків, проекторів, фото-відеозйомка) соціокультурних заходів; заходів з підвищення кваліфікації (вебінари, онлайн-конференції).

За рахунок підтримки грантодавачів бібліотека отримала павербанк (Гете-Інститут); телефон Samsung (проект «Дія. Цифрова освіта»), стенд «Медійна інформація».

V. Науково-дослідна діяльність

Дослідження в галузі бібліотекознавства спрямоване на аналіз та прогнозування стратегій вдосконалення якісного обслуговування в публічних бібліотеках області, щоб впроваджувати інноваційні процеси, вивчати та впроваджувати передові послуги для користувачів. Така науково-дослідна ініціатива залишається ключовим напрямком діяльності обласної бібліотеки. Діяльність спрямована на дослідження актуальних тем, вибір форми дослідження, розробку методики та анкети для збору даних, а також впровадження отриманих результатів у щоденну практику публічних бібліотек області. Протягом року фахівці бібліотеки провели ряд наукових обласних досліджень, здійснювали анкетування, опитування, маркетингові розвідки та тематичні моніторинги, а також готували аналітичні матеріали і науково-бібліографічні показники. Усі соціологічні дослідження проводяться в електронному вигляді з використанням програми Google-form, що значно полегшує збір анкет та їх опрацювання в електронному середовищі.

Протягом року бібліотекою проведено:

- 4 щоквартальних маркетингові розвідки «Стан інформатизації бібліотек області»;
- 4 маркетингові розвідки «Діяльність Хабу «Дія. Цифрова освіта» у публічних бібліотеках області»;
- 2 моніторинги «Результати вилучення російської книги з фондів публічних бібліотек»;
- 2 моніторинги «Підвищення кваліфікації бібліотечних спеціалістів області» (в рамках онлайн-клубу Сучасний методист); моніторинг «Аналіз даних електронної системи моніторингу в публічних бібліотеках»;
- обласне дослідження «Краща книга Хмельниччини – 2022»;
- опитування «Напрямки бібліотечної роботи для задоволення читацьких потреб внутрішньо переміщених осіб».

Метою **обласного опитування «Напрямки бібліотечної роботи для задоволення читацьких потреб внутрішньо переміщених осіб»** стало: вивчення напрямів діяльності бібліотек Хмельницької області в умовах військового стану, рівня задоволення читацьких потреб внутрішньо переміщених осіб, вивчення роботи бібліотек з внутрішньо переміщеними особами, їхні користувацькі запити, рівень освіченості бібліотечних працівників в роботі з даною категорією читачів, шляхи розв'язання проблем з якими зіштовхуються користувачі для задоволення своїх інформаційних потреб. Результати дослідження допоможуть спланувати діяльність бібліотек в громадах та покращити послуги для внутрішньо переміщених осіб та для сприяння їх соціальної адаптації.

В рамках дослідження вивчалася думка працівників бібліотек територіальних громад Хмельниччини. Участь взяли 372 респонденти, з них – 369 жінок та 3 чоловіки.

Виявити та дослідити читацькі уподобання на книги місцевих авторів та видавців Хмельницької області стало основною метою **обласного дослідження «Краща книга Хмельниччини – 2022»**. Завдання дослідження: забезпечення ефективної діяльності бібліотек області з метою створення умов для підтримки читання; вивчення бібліотечними працівниками смаків та потреб користувачів у друкованих виданнях місцевих авторів для подальшого удосконалення роботи бібліотек; проведення бібліотеками області власних соціологічних досліджень з проблем читання. Респондентами стали користувачі та фахівці публічних бібліотек області. Під час анкетування було опитано 1068 респондентів із 49 територіальних громад Хмельницької області.

В рамках онлайн-клубу «Суч@сний методист» проведено анкетування **«Підвищення кваліфікації бібліотечних спеціалістів області»** серед працівників центральних бібліотек територіальних громад, фахівців-методистів. Вивчено потребу бібліотекарів у заходах по підвищенню кваліфікації, думку респондентів щодо теми та форми проведення навчань, визначено цільові аудиторії.

Здійснювалися шоквартальні експертні дослідження: маркетингова розвідка **«Стан інформатизації бібліотек області»**. Матеріали дослідження узагальнено та зібрано у таблицях «Інформатизація бібліотек області». Таблиці змінено і удосконалено відповідно до наявності сучасної техніки у бібліотеках області; маркетингові розвідки **«Діяльність Хабу «Дія. Цифрова освіта» у публічних бібліотеках області»**, вивчено мережу Хабів цифрової освіти, послуги, які вони надають користувачам, проведення заходів цифрової грамотності; моніторинги **«Результати вилучення російської книги з фондів публічних бібліотек»**; моніторинг **«Аналіз даних електронної системи моніторингу в публічних бібліотеках»**. Здійснено аналіз заповнення даних у системі. Періодично аналізується достовірність персональних даних користувачів системи. Статистичні дані використовуються відділом науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі для моніторингу діяльності бібліотек області.

Всю інформацію щодо досліджень можна переглянути на сторінці «Соціологічні дослідження» на сайті бібліотеки за посиланням <http://www.ounb.km.ua/biblio/soc/index.php>.

Бібліотека бере участь у дослідженнях та опитуваннях **Всеукраїнського рівня**.

Так, у 2023 році прийняли участь у наукових дослідженнях *Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого*: «Читання під час війни: інтереси, потреби, можливості» Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого» (серпень); 4, 5, 6, 7 етапи опитування «Публічні бібліотеки в умовах російської збройної агресії» (січень, травень, серпень, грудень); опитуванні «Збереження документальної спадщини» (серпень); *Національної історичної*

бібліотеки України – наукове дослідження «Методичне забезпечення краєзнавчої діяльності бібліотек України: сучасні напрями та форми» (квітень).

Всеукраїнська громадська організація Українська бібліотечна асоціація провела опитування в рамках міжнародного проєкту «FIT in ФАКТЕН» (жовтень), опитування щодо вивчення інформації про наявність укриттів в бібліотеках (березень), створення мережі майданчиків вивчення української мови на базі бібліотек (травень).

У листопаді вивчено діючу мережу публічних бібліотек Хмельницької області відповідно листа Міністерства культури України, управління культури Департаменту культури, національностей та релігій Хмельницької ОДА.

Протягом року провідні фахівці Бібліотеки долучалися до **наукових професійних заходів** міжнародного, всеукраїнського, обласного рівня, де гідно представляли Хмельниччину бібліотечну. За рік представники Бібліотеки взяли участь у **10** міжнародних, всеукраїнських, обласних науково-практичних/історичних/краєзнавчих конференціях, 1 Всеукраїнському науковому круглому столі, де виступали із підготовленими доповідями/презентаціями/повідомленнями: Всеукраїнській науково-практичній конференції Хмельницького кооперативного торгівельно-економічного інституту «Хмельниччина в умовах війни росії проти України» (24 лютого, директор); Всеукраїнській міждисциплінарній науково-практичній конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії «Хмельниччина в контексті модернізаційних та трансформаційних процесів ХХ – початку ХХІ століття» (21 квітня, Чабан К.А., Синиця Н.М.); Всеукраїнській науково-практичній конференції Національної історичної бібліотеки України «Бібліотека. Люди. Війна. Втрати і звершення» в рамках VII краєзнавчих читань пам'яті Петра Тронька (08 листопада, Чабан К.А., Маковська В.В., Грудецька Т.В., провідні фахівці ОУНБ); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Перші краєзнавчі читання в пам'ять професора Лева Баженова» (02 червня, Чабан К.А., Синиця Н.М.); міжнародній науковій конференції Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна «Культурна дипломатія бібліотеки» Центральною науковою бібліотекою (18 – 19 жовтня, фахівці ОУНБ); конференції Української бібліотечної асоціації «Українські бібліотеки: візія майбутнього» (30 листопада – 01 грудня, м. Київ, Баворовська О.О., на платформі Zoom – фахівці ОУНБ); XXVI Всеукраїнська онлайн наукова конференція Харківська державна наукова бібліотека імені В. Короленка «Короленківські читання 2023 року» (25 – 26 жовтня, Маковська В.В., Шелегеда В.М., Грудецька Т.В.).

Опубліковано: 24 повідомлень/статей у матеріалах науково-практичних конференцій (міжнародних, всеукраїнських); 2 наукові статті у збірниках «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» та «Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Психологія»; 6 новинних

інформацій у «Календарі знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік»; 1 статтю у фаховому виданні (журнал «Бібліотечний форум», № 2, 2023 рік). Матеріали про бібліотеку та провідних фахівців бібліотеки розміщені у тематичних випусках (№ 42) «Хмельницьких краєзнавчих студій», «Краєзнавець Хмельниччини» (вип. 16) (ювілеї Баворовська О.О., Синиця Н.М.). Бібліотека готує власне щоквартальне публіцистичне електронне видання «БібліоЖиття Хмельниччини : інформаційний онлайн-бюлетень» http://ounb.km.ua/biblio/metod_vidan.php.

У листопаді 2023 року Бібліотекою підготовлено та представлено кращі практики роботи бібліотек області в рамках онлайн-марафону інноваційного досвіду публічних бібліотек України, організаторами якого виступили Всеукраїнська громадська організація Українська бібліотечна асоціація, секція працівників публічних бібліотек, Хмельницьке обласне відділення ВГО УБА. Розпочали марафон та звернулися до учасників з вітальними словами президентка ВГО Українська бібліотечна асоціація, директор Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «КПІ імені Ігоря Сікорського» Оксана Бруй та голова Секції працівників публічних бібліотек, директор Тернопільської обласної бібліотеки для молоді Леся Гук. Модерувала захід голова Хмельницького обласного відділення ВГО УБА, директор Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки Катерина Чабан. Серію виступів розпочала Вікторія Задорожна, директор Хмельницької обласної бібліотеки для молоді, презентувавши досвід створення та діяльності музею-майстерні «Бібліотечний спротив». Директор центральної бібліотеки Теофіпольської селищної територіальної громади Світлана Рудик поділилася досвідом відкриття на базі бібліотеки сучасного багатофункціонального бібліотечного простору – БібліоХабу та реалізацію проєкту «БібліоХаб – центр коаліції допомоги!», який відкриває нові можливості для жителів громади та внутрішньо переміщених осіб. БібліоХаб слугує підвищенню рівня освіченості та культури спільноти, а також соціальній взаємодії і згуртованості громади. Івана Білик, завідувача методично-бібліографічним відділом ЦБС Хмельницької міської територіальної громади, представила досвід роботи центральної бібліотеки з проведення циклу краєзнавчих культурно-просвітницьких заходів «Візитівка мого села», головною метою якого є активізація роботи сільських закладів культури міської територіальної громади. Директор Чемеровецької центральної бібліотеки Марина Кульпінська розповіла про реалізацію проєкту з медійної грамотності у сільських населених пунктах Чемеровецької селищної територіальної громади та надання нових навиків із онлайн-спілкування та ефективної присутності в соціальних мережах, базових правил особистої інформаційної гігієни. Цікавим досвід був саме тому, що у різних населених пунктах проводилися різні тематичні тренінги із залученням спеціалістів різних галузей. У своєму виступі заступник директора з внутрішньобібліотечної роботи Хмельницької ОУНБ Олена Баворовська розкрила модель нової соціокультурної форми

роботи з популяризації творчості видатних особистостей краю та їх доробку – Обласний літературний тур, який поєднує в собі декілька різнопланових заходів, підготовлених у партнерстві з суміжними інституціями. Центральна бібліотека Віньковецької селищної територіальної громади реалізовує проєкт «Вірш_у_кадрі», що спрямований на поширення та популяризацію української поезії, в тому числі членів Віньковецької літературної спілки «Огневежа». Під час виступу провідний бібліотекар Марина Жук ознайомила з метою та завданнями проєкту, продемонструвала готове відео. Проєкт популяризується на YouTube-каналі та соціальній мережі TikTok. Наступний досвід був пов'язаний з організацією роботи бібліотек по роботі з дітьми. Інноваційний проєкт «Вільна мама» Хмельницької обласної бібліотеки для дітей ім. Т. Г. Шевченка представила її директор Валентина Черноус. Проєкт «Вільна мама» організований для того, щоб допомогти батькам, залишивши дітей в бібліотеці, вирішувати свої нагальні проблеми: оформлення/відновлення своїх документів, пошук роботи, відвідування медичних закладів тощо. Даний проєкт став лауреатом Всеукраїнського конкурсу на здобуття звання «Бібліотека року 2023» у номінації «Середні бібліотеки», проведеного бібліотечною асоціацією. Завідувач бібліотеки-філії № 6 для дітей Кам'янець-Подільської міської територіальної громади Олена Галенко продемонструвала досвід реалізації проєкту «СмартХаб «Вітрила твоєї Мрії», який спрямований на психологічну адаптацію та відновлення економічної активності внутрішньо переміщених осіб у громаді міста Кам'янець-Подільський. Проєкт впроваджувався спільно з ГО «ПРОЛІСОК-БЕРДЯНСЬК» у рамках проєкту ПРООН. Про досвід впровадження систем штучного інтелекту у бібліотечно-інформаційній діяльності наукової бібліотеки Хмельницького національного університету розповіла заступник директора Оксана Мацей. Вона висвітлила основні напрями використання інтелектуальних технологій та існуючі обмеження щодо їх інтенсивної інтеграції у бібліотечній практиці. На платформі Zoom до заходу долучилися 93 учасники. На сторінці «ВГО Українська бібліотечна асоціація» у мережі «Фейсбук» кількість переглядів прямого ефіру склала понад 4,5 тис. Варто відмітити позитивні відгуки слухачів, які підкріплені численними коментарями та вподобайками як під час ZOOM-конференції, так і в прямому ефірі на фейсбуці. <https://ula.org.ua/novyny-ta-podii/podii/icalrepeat.detail/2023/11/22/3648/-/onlainovy-marafon-innovatsiinohodovidu-publichnykh-bibliotek-ukrainy-22-lystopada-2023-r>

Фахівці бібліотеки завжди активно беруть участь у громадських слуханнях, які є ключовим інструментом для рішень, що приймає місцева влада. В минулому році директор Бібліотеки взяла участь у громадських слуханнях у форматі круглого столу «Патріотизм в умовах сучасних викликів і трансформацій», який відбувся у Хмельницькій обласній бібліотеці для дітей імені Т.Г. Шевченка.

Упродовж звітного періоду реалізовано **зовнішні зв'язки** відповідно до завдань інформаційно-ресурсного розвитку Бібліотеки. Бібліотеку відвідали: Генеральний Консул Республіки Польща у Вінниці пан Дамян Цярціньскі, який привітав учасників **Національних читань (Narodowe Czytanie)** та відкрив урочисті; Надзвичайний і Повноважний посол Угорщини в Україні Антал Хеізер, який вручив колективу Грамоту за плідну роботу на просвітницькій ниві заради поглиблення угорсько-українських відносин та передав до фондів бібліотеки добірку з 16 книг і газет українською та угорською мовами. Бібліотека отримала лист із Секретаріату Державної Канцелярії Республіки Польща, в якому Президент Республіки Польща Анджей Дуда висловлює щиру подяку нашому закладу. Зокрема, Анджей Дуда дякує Бібліотеці за участь у Народовому читанні книги «Над Німаном» Елізи Ожешко та подарував пам'ятний екземпляр книги. (Див. розділ «Соціокультурна робота»).

5.1. Видавнича діяльність

Аналітичні, інформаційні та наукові матеріали

1.		<p>Аналіз діяльності публічних бібліотек Хмельницької області за 2022 рік / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; уклад. : В. В. Маковська, Т. В. Грудецька, І. О. Лавренчук. – Хмельницький : Стрихар А. М., 2023. – 44 с.</p>
2.		<p>Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький : Стрихар А. М., 2023. – 124 с.</p>
3.		<p>Книга Хмельниччини – 2022 : анот. кат. вид. (з фондів Хмельниц. ОУНБ) / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; уклад. В. С. Дошук ; ред. В. В. Маковська ; відп. за вип. К. А. Чабан. – Хмельницький : Стрихар А.М., 2023. – 88 с.</p>

4.		<p>Планування – 2024 : метод. матеріали. Вип. 20 : електрон. вид. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ ; уклад. Т. В. Грудецька. – Хмельницький, 2023. – 52 с. – (Бібліотечному фахівцю).</p>
----	---	--

Бібліографічні покажчики

5.		<p>Бібліотеки Хмельниччини: публікації 2022 : бібліогр. покажч. : електрон. вид. Вип. 18 / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; уклад. О. М. Шеїн. – Хмельницький, 2023. – 44 с.</p>
6.		<p>Дорогами життя Мар'яна Красуцького : біобібліогр. покажч. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; уклад. О. М. Шеїн; ред. В. В. Маковська; відп. за вип. К. А. Чабан. – Хмельницький : Сторожук О. В., 2023. – 56 с. : фотоіл. – (Видатні особистості Хмельниччини).</p>

7.		<p>Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік : реком. бібліогр. довід. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА; Хмельниц. міська орг. НСК України; уклад. О. М. Шеїн. – Хмельницький : Стрихар А. М., 2023. – 176 с.</p>
8.		<p>Надія Миколаївна Синиця (до 70-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА ; уклад. Т. В. Грудецька. – Хмельницький : Стрихар А. М., 2023. – 48 с. : фот. – (Видатні особистості Хмельниччини).</p>
9.		<p>Нова література з питань бібліотекознавства у фондах Хмельницької ОУНБ : бібліогр. посіб. : електрон. вид. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; уклад. Ю. Б. Булешна. – Хмельницький, 2023. – 40 с.</p>

10.

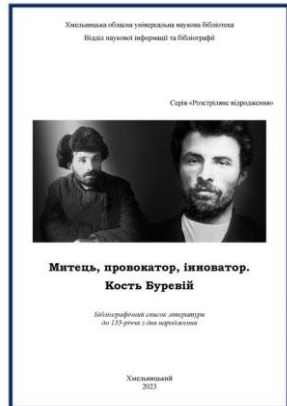

Петро Слободянюк
(до 75-річчя від дня народження)

Петро Слободянюк (до 75-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; Хмельниц. обл. орг. НСКУ; уклад. О. М. Шейн; ред. В. В. Маковська; рец. : О. М. Завальнюк, В. С. Прокопчук; відп. за вип. К. А. Чабан. – Хмельницький : Стрихар А. М., 2023. – 80 с. : 8 с. фотоіл. – (Видатні особистості Хмельниччини).

Повнотекстові версії видань доступні у фонді бібліотеки; на вебсайті бібліотеки у розділі «Ресурси» – «Наші видання» (<http://ounb.km.ua/vidanya/index.php?kom=2023>); у електронній бібліотеці Хмельницької ОУНБ (<http://ft-ounb.ounb.km.ua:8080/>).

Підготовлено 12 бібліографічних списків літератури та 4 випуски інформаційного онлайн-бюлетеня «БібліоЖиття Хмельниччини».

5.2. Науково-методична діяльність

Науково-методична діяльність націлена на удосконалення бібліотечної справи в області. Основний акцент робиться на вивченні різних аспектів функціонування публічних бібліотек та координаційній підтримці цих установ у різних сферах бібліотечної діяльності. Метою такої діяльності є поліпшення роботи бібліотечної системи, аналіз стану бібліотечної мережі, зокрема територіальних громад, організація неперервної освіти для бібліотечних фахівців, забезпечення ефективної бібліотечно-інформаційної діяльності та впровадження новаторських методів та форм роботи.

Працівники Бібліотеки постійно підвищують свій фаховий рівень, беруть участь у **заходах підвищення кваліфікації Всеукраїнського рівня**. Протягом року **прийняли участь у 25 заходах**. Зокрема, організованих:

➤ *Національною бібліотекою України ім. Ярослава Мудрого (6 навчань):*

- проблемний семінар «Актуальні питання бібліотечної статистики» (30 травня, Маковська В.В., Грудецька Т.В., Синиця Н.М., Кучерук Ю.Б.);
- ІХ Всеукраїнська школа методиста «Функціонування методичних служб публічних бібліотек в умовах російської збройної агресії» (09 – 13 жовтня, Грудецька Т.В.);
- методична вервечка «Зведена звітність № 6-НК» (14 грудня, Маковська В.В., Грудецька Т.В.);
- лекція-зустріч «Публічні фонди у державній службі» (16 березня, Шелегеда В.М., Грудецька Т.В.);
- вебінар «Безбар'єрність у публічних бібліотеках України: визначення стану та планування необхідних змін» (20 грудня, Баворовська О.О., Семенюк Л.П.);
- перше «Бібліоріздво» (25 грудня, фахівці ОУНБ);
  - *Всеукраїнською громадською організацією «Українська бібліотечна асоціація» (9 навчань):*
- презентація проєкту «Лінгвоцид» інтерактивного меморіалу русифікації в Україні» (08 лютого, Кучерук Ю.Б.);
- онлайн-зустріч в рамках марафону інноваційного досвіду публічних бібліотек України «БібліоFashion Львівщини» (15 березня, Маковська В.В., Синиця Н.М., Грудецька Т.В., Кучерук Ю.Б.);
- вебінар «Авторське право у бібліотеці» (04 квітня, Маковська В.В., Грудецька Т.В., Кучерук Ю.Б.);
- VI Міжнародний форум молодих бібліотекарів (20 квітня, Кучерук Ю.Б.);
- вебінар «Підібрати видання для публікації та не помилитися з вибором» (05 листопада, Синиця Н.М., Шмаль Т.А., Грудецька Т.В., Кучерук Ю.Б.);
- вебінар «Інформація про гранти для наукової діяльності на ресурсах Clarivate» (02 листопада, Грудецька Т.В.);

- вебінар «Перебудова та реконструкція бібліотеки: як запобігти помилкам» (02 жовтня, Грудецька Т.В., Кучерук Ю.Б.);
- вебінар «Поговоримо про академічну доброчесність у біометричних дослідженнях» (04 жовтня, Козак І. М.);
  - *В рамках проекту дія. Цифрова освіта (організатори ВГО Українська бібліотечна асоціація у партнерстві з «Проектом підтримки Дія, програмою розвитку ООН в Україні) – 3:*
- онлайнова координаційна зустріч тренерів в рамках проекту «Розвиток спроможності бібліотек – Хабів Цифрової освіти» (12 квітня, Грудецька Т.В.);
- круглий стіл «Бібліотеки як Хаби цифрової освіти» (19 вересня, Грудецька Т.В.);
  - *Благодійний фонд «Бібліотечна країна» (1 навчання):*
- вебінар «Анатомія сучасної презентації» (06 лютого, Грудецька Т.В., Кучерук Ю.Б., Пасічник В.В.)
  - *Міністерства цифрової трансформації, Google.org, фонд «Східна Європа» (1):*
- презентація платформи «Дія. Освіта»;
  - *Громадська організація «Вікімедіа Україна» – 1:*
- курси тренінгів для тренерів Вікіпедії (10 грудня – 10 січня, Грицишина О.О., Кучерук Ю.Б.);
  - *Центр неперервної культурно-мистецької освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв – (3):*
- «Дизайн-мислення для створення бібліотечних інновацій» (03 – 21 квітня, Семенюк Л.П., Грудецька Т.В.);
- «Інформаційна культура та медіаграмотність» (02 травня – 29 червня, Кучерук Ю.Б., Цьомка К.Д.);
- «Організаційні й технологічні питання ведення діловодства в закладах культури» (Синиця Н.М., Форостова О.М.);
  - *Дистанційний курс на платформі Campster «Microsoft Excel – базовий та середній рівень» (березень, Синиця Н.М., Грудецька Т.В.).*

5 заходів працівники мали змогу відвідати, з них:

- м. Львів – участь у XIII Львівському міжнародному бібліотечному форумі «Бібліотека вільних людей» (19 – 22 вересня) *Грудецька Т.В., завідувача відділом науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі*
- у м. Київ – участь у Підсумковій зустрічі за проектом Хаби цифрової освіти (26 – 27 жовтня), *Грудецька Т.В.*
- у м. Київ – участь у щорічній конференції ВГО Української бібліотечної асоціації «Українська бібліотека: візія майбутнього» (30 листопада), *Баворовська О.О., заступник директора з внутрішньобібліотечної роботи*
- у м. Київ – участь у семінарі, що організовує Посольство США в Україні «Rebuilding Ourselves, Rebuilding Ukraine» (13 – 15 грудня), *Чабан К.А., Шекенева В.І., завідувача відділом літератури іноземними мовами.*

Методична допомога спрямована на вирішення завдань, пов'язаних із сучасними умовами, підтримку формування позитивного іміджу, запровадження інновацій, вивчення потреб користувачів та рівня їх задоволення. Також важливим є інформування працівників публічних бібліотек області про діючі та нові документи, які регламентують їх діяльність, а також внесені зміни до них. Зокрема, проведення заходів з підвищення фахового рівня бібліотечних працівників області – одна із складових діяльності науково-методичної роботи бібліотеки. Навчання спрямовані на удосконалення професійного рівня працівників публічних бібліотек області.

Протягом року система підвищення кваліфікації продовжувала удосконалюватись враховуючи зміни сучасного суспільства і сучасні тенденції розвитку бібліотечної справи. Програми навчання були орієнтовані на покращення сервісів та послуг бібліотеки, впровадження цифрових послуг, рекламну діяльність бібліотеки та її представлення в інтернет-середовищі, формування клієнтоорієнтованого підходу у роботі з користувачами.

В рамках плану роботи відділу по **підвищенню кваліфікації бібліотечних фахівців організовано та проведено 25** заходів, в яких взяли участь **1337** працівників бібліотек:

- вебінар для працівників бібліотек області в рамках проекту «Дія. Цифрова освіта» «Створення контенту Вікіпедії: наповнення та редагування» (24 січня, платформа zoom);
- тренінг для бібліотекарів загальноосвітніх шкіл та професійно-технічних училищ міста Хмельницький «Українська Вікіпедія: наповнення та редагування» (30 січня);
- майстер-клас з створення сторінок у вікіпедії та участь у Вікімарафоні (31 січня);
- онлайн-практикум для керівників ЦБ «Електронна звітність ЕСМаР» (21 лютого);
- онлайн-семінар для керівників центральних бібліотек територіальних громад (04 квітня);
- вебінар для працівників публічних бібліотек «Етика електронного листування» (12 травня);
- семінар-практикум для працівників публічних бібліотек територіальних громад області, без фахової освіти «Поняття бібліографічної діяльності та її сучасний стан для бібліотекарів» (21 червня);
- навчання на базі Хмельницької ОУНБ працівників бібліотек закладів професійно-технічної освіти (22 червня);
- обласний семінар для директорів, завідуючих центральними бібліотеками територіальних громад «Основні пріоритети розвитку бібліотек у відповідності до потреб жителів громади» (27 – 29 червня, бази проведення: Хмельницька ОУНБ, Теофіпольська центральна бібліотека, КЗ «Центральна бібліотека Антонінської селищної ради, КЗ «Центральна бібліотека» Чорноострівської селищної ради);
- семінар-практикум для бібліотекарів публічних бібліотек територіальних громад «Основні напрями і тенденції бібліографічної діяльності публічних бібліотек в сучасних умовах» (18 липня);

- семінар-практикум для бібліографів «Основні напрями і тенденції бібліографічної діяльності публічних бібліотек в сучасних умовах» (10 серпня);
- бібліотечні студії (29 вересня);
- марафон інноваційного досвіду публічних бібліотек Хмельницької області «Час натхненних» (29 вересня);
- обласний семінар завідуючих методичними відділами центральних бібліотек та фахівців, які відповідають за методичну роботу бібліотек територіальних громад «Методичні служби бібліотек: нові особи, ролі і можливості» (25 – 26 жовтня);
- день керівника центральної бібліотеки «Підготовка і подання звітності про роботу бібліотек та перспективи їх діяльності» (20 грудня).

Бібліотечним працівникам області надано **854 індивідуальних консультації з питань організації бібліотечної діяльності в територіальних громадах області.**

Впроваджено **Професійні стажування керівників** новостворених центральних бібліотек територіальних громад на базі структурних підрозділів Хмельницької ОУНБ. Проведено 2 стажування (27 лютого – 1 березня; 15 – 17 травня) за участі 13 представників з Антонінської, Маківської, Вовковинецької, Щиборівської, Орининської, Гуківської, Ямпільської, Солобковецької, Староостропільської, Зіньківської, Сатанівської, Сахновецької, Війтовецької територіальних громад.

Протягом року продовжував свою роботу онлайн-клуб «Суч@сний методист», метою якого є підвищення професійної компетентності, розвиток професійного спілкування між методистами області, обмін досвідом та ідеями, обговорення актуальних бібліотечних проблем, консультування з різних питань щодо бібліотечної діяльності. В рамках клубу проведено 4 – засідання онлайн-клубу (21 квітня, 08 вересня, 16 листопада, 27 грудня) для 105 учасників.

29 вересня проведено XV Форум бібліотекарів Хмельниччини «Бібліотека – твоя синергія перемоги». В рамках Форуму відбулися урочистості, марафон інноваційного досвіду публічних бібліотек Хмельницької області, бібліотечні студії. Захід відбувався в Хмельницькій ОУНБ та онлайн на платформі Zoom за участі 75 фахівців із обласних, публічних, вузівських бібліотек. На обласних урочистостях вручено дипломи та подарунки від обласного відділення та обласної організації профспілки працівників культури переможцям обласних конкурсів публічних бібліотек на кращу організацію краєзнавчої роботи «Бібліотека – центр краєзнавчої інформації» (Хмельницької ОУНБ) та «Краще портфоліо» (Хмельницької обласної бібліотеки для дітей імені Т. Г. Шевченка). За активну участь у розбудові відділення

відзначені подяками найактивніші члени. Друга частина обласних урочистостей форуму була насичена цікавими професійними заходами в онлайн-форматі.

Тренерами РТЦ в період з 12 по 16 червня на базі Регіонального тренінгового центру проведено п'ятиденний онлайн-тренінг для координаторів Хабів цифрової освіти Хмельницької області «Розвиток спроможності бібліотек-Хабів». Тренінги проведено у рамках «Проекту підтримки Дія», що реалізується Програмою розвитку ООН за фінансової підтримки Швеції, у співпраці з регіональними відділеннями УБА та обласними бібліотеками. Учасниками стали 16 координаторів – представники публічних бібліотек Антонінської, Білогірської, Віньковецької, Волочиської, Грицівської, Деражнянської, Кам'янець-Подільської, Летичівської, Нетішинської, Полонської, Солобковецької, Старокостянтинівської, Старосинявської, Теофіпольської, Чемеровецької та Чорострівської територіальних громад Хмельниччини. В рамках проєкту, 20 жовтня Регіональний тренінговий центр отримав сучасний смартфон для проведення занять з мобільної грамотності.

Активізувати роботу бібліотек, залучити нових відвідувачів та прорекламувати послуги, основне завдання бібліотечних професійних конкурсів. Цьогоріч проведено **обласний конкурс публічних бібліотек на кращу організацію краєзнавчої роботи «Бібліотека – центр краєзнавчої інформації»**. Головна мета – виявлення і популяризація кращих практик публічних бібліотек територіальних громад області з питань краєзнавства, налагодження їх взаємодії з місцевими відділеннями спілок краєзнавців, профспілки працівників культури, стимулювання до членства у бібліотечній асоціації. Організаторами конкурсу виступили Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека, Хмельницьке обласне відділення Всеукраїнської громадської організації Українська бібліотечна асоціація, Хмельницька обласна організація Національної спілки краєзнавців України, Хмельницька обласна організація профспілки працівників культури. У конкурсі брали участь центральні бібліотеки територіальних громад, їх міські, сільські філії.

Обласний конкурс проводився в два етапи. Перший етап Конкурсу (місцевий) – проводився з 15 червня до 15 серпня 2023 року у центральних бібліотеках територіальних громад Хмельницької області серед міських, сільських бібліотек-філій. Для його організації утворювалися журі зі складу фахівців бібліотек, відділень спілок краєзнавців, бібліотекарів, профспілки, які оцінювали конкурсні матеріали відповідно до умов Положення, обирали кращі. Центральні бібліотеки на підставі оцінки журі подавали до Хмельницької ОУНБ року конкурсні матеріали переможця (в друкованому та електронному варіанті), матеріали центральної бібліотеки та аналітичну довідку про проведення 1 етапу Конкурсу.

На другий (обласний) етап конкурсу до відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі Хмельницької ОУНБ надійшли 34 конкурсних матеріали з 24 територіальних громад. Надано матеріали конкурсу 17 центральних бібліотек, 15 – сільських, 2 – міських бібліотек. 26 вересня 2023 року на базі Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки відбулось засідання журі обласного конкурсу публічних бібліотек на крашу організацію краєзнавчої роботи «Бібліотека – центр краєзнавчої інформації», було переглянуто конкурсні матеріали, відібрано кращі. Конкурсні матеріали оцінювались згідно з Положенням про обласний конкурс публічних бібліотек на крашу організацію краєзнавчої роботи «Бібліотека – центр краєзнавчої інформації», визначено переможців:

у номінації «Центральна бібліотека»:

– Ярмолинецька центральна бібліотека Ярмолинецької селищної ради Хмельницької області (директор – Слободян Олена Леонідівна);

у номінації «Міська, сільська філія»:

– бібліотека-філія № 2 Централізованої бібліотечної системи Хмельницької міської територіальної громади (завідуюча бібліотекою – Ковальчук Оксана Аркадіївна);

– Завадинецька сільська бібліотека-філія Городоцької центральної публічної бібліотеки (бібліотекар – Мельник Олена Василівна).

Відзначено заохочувальним призом і подякою за участь у конкурсі Деражнянську міську центральну бібліотеку (директор – Сайпель Тетяна Анатоліївна).

У першому кварталі 2023 року, діяльність бібліотеки спрямовувалася на прийняття, обробку, аналіз Державної статистичної звітності публічних бібліотек області, прийнято форму зведення річних звітів «Поштова річна», додаткові відомості до звітів, аналітичні довідки, плани роботи на 2023 рік та інформаційні звіти про діяльність за 2022 рік. Підготовлено форму зведення річних звітів «Поштова річна» для Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого. У березні, основна частина роботи працівників відділу була зосереджена на заповненні, опрацюванні, звірку та відправлення електронних звітів в електронній системі моніторингу базової мережі публічних бібліотек – система ЕСMaP. Крім того, постійно проводилась робота з коригування баз даних «Реєстр організацій» та «Реєстр користувачів» в електронній системі звітності, здійснювалось постійне вивчення Адресної частини бібліотек територіальних громад.

За результатами звітності підготовлено до друку інформаційне видання «Аналіз діяльності бібліотек Хмельницької області – 2022». Проаналізовано тарифікаційні та кадрові списки бібліотечних працівників, актуалізовано інформацію щодо публічних бібліотек області (адреси, телефони/факси, е-пошта, підключення до мережі Інтернет, вебсайти, блоги) «Довідничок бібліотекаря» (дані видання підготовлені в електронному вигляді). Здійснено вивчення

мережі бібліотек територіальних громад, стан матеріально-технічної бази, інформатизація, діяльність Хабів цифрової освіти.

Продовжується робота по наповненню розділів сайту Хмельницької ОУНБ, які дають можливість віддалено надавати кваліфіковану методичну допомогу публічним бібліотекам області (вебсторінки «Бібліотекарю», «Соціологічні дослідження», «Хмельницьке обласне відділення ВГО УБА», блогу відділу «Бібліотечна поличка», сторінки відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі, спільноти «бібліотекарі Хмельниччини». Значна увага приділяється на Інтернет-рекламу бібліотек, тому фахівці Бібліотеки постійно аналізують наповненість, періодичність, актуальність виставленої інформації на створених вебресурсах публічних бібліотек (сайти, блоги, сторінки в соціальних мережах), здійснюється консультування бібліотек області щодо їх створення та підтримки. На блог «Бібліотечна поличка» <http://nmvkm.blogspot.com/> було підготовлено та написано 23 публікації, кількість переглядів блогу – 10,7 тис. Активно популяризується науково-методична діяльність Бібліотеки на офіційній сторінці в мережі Facebook «Відділ науково-методичної роботи Хмельницької ОУНБ» <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064164247141>.

Постійно здійснюється інформування бібліотечних працівників області про сучасні тенденції розвитку бібліотечної справи, нові надходження з питань бібліотечної справи, бібліотекознавства та власних видань відділу шляхом електронної розсилки документів.

Важливим моментом в роботі методичної служби є надання методично-практичної допомоги бібліотекам територіальних громад. У 2023 році фахівцями Хмельницької ОУНБ, спільно з спеціалістами Управління культури Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької ОДА, Хмельницької ОДБ ім. Т. Шевченка було здійснено **10 виїздів** в бібліотеки територіальних громад, зокрема з метою:

2 – комплексне вивчення діяльності (експертно-діагностичне вивчення діяльності) – Розсошанська (30.05.) та Берездівська (15.11.) територіальні громади;

4 – тематичні вивчення діяльності – Антонінська (25.05), Новодунаєвецька (11.05.), Маківська (11.05.), Зіньківська (05.10.) територіальні громади;

3 – участь у заходах на базі бібліотек – відкритті Бібліохабу на базі Теофіпольської центральної бібліотеки (02.05., Теофіпольська ТГ); популяризації творчої спадщини подільського письменника Григорія Храпача, розширення співпраці з громадськими організаціями та закладами культури в рамках обласного туру пам'яті (30.06., с. Гелетинці, Гвардійська ТГ); участь в урочистостях з нагоди 100-річчя заснування Ярмолинецької центральної бібліотеки «100 років разом з читачами» (23.11., Ярмолинецька ТГ);

1 – організація та проведення обласного семінару керівників досвід бібліотек Теофіпольської, Антонінської, Черноострівської громад (28.06.).

За результатами виїздів підготовлено довідки, в яких викладено результати вивчення, проаналізовано стан бібліотек громади, висвітлено рекомендації щодо покращення роботи публічних бібліотек.

Підвищенню фахового рівня бібліотекарів сприяє фонд методичної літератури з бібліотечної справи (в тому числі й періодичні видання, наукові праці). У 2023 році фонд методичного кабінету поповнився 24 примірниками, переважна більшість яких – наукові праці, матеріали конференцій. Бібліотека отримує 3 назви професійних журналів: Бібліотечна планета, Бібліотечний вісник, Бібліотечний форум: історія, теорія, практика (отримали 12 номерів).

VI. Соціокультурна діяльність

Бібліотека успішно спрямувала свої зусилля на реалізацію **Стратегій розвитку читання на 2021 – 2025 роки «Читання як життєва стратегія»**, популяризації української мови до **2030 року «Сильна мова – успішна держава»**, промоцію читання, формування стійкого інтересу до читання української книги та українських авторів, індивідуальну роботу з читачами задля всебічного й гармонійного розвитку особистості.

Протягом звітного періоду БІБЛІОТЕКОЮ проведено – **605 заходів**, які відвідали – **21043 читачів**, з них – **414** в бібліотеці, **191** – за межами (67 на платформі ZOOM), **109** – заходів з особистісного розвитку та **97** – презентацій книжкових виставок.

Бібліотека взяла участь у загальнонаціональній акції **«Національний тиждень читання»**, яка проходила цього року втретє за ініціативою Українського інституту книги спільно з Міністерством культури та інформаційної політики України. В рамках Національного тижня читання відбулась низка заходів: презентації літературно-художніх видань Сергія Деркача, Яни Іваницької, Андрія Мероника; голосні читання до 130-річчя від дня народження українського письменника Миколи Хвильового; літературний перформанс з поетом, членом НСП України Віталієм Міхалевським. Спільно з Товариством німців Хмельниччини «Відергебург» відбулось обговорення книги авторів Аліс Пантермюллер та Данієли Коль українською та німецькою мовами. Читачі взяли участь у презентації та переглядах книжково-ілюстративних виставок. Підготовлено цикл інформаційних повідомлень в соціальній мережі Facebook щодо найпопулярніших книжок українською мовою. Заходи в рамках Національного тижня читання відвідали понад 500 користувачів, з них понад 100 читачів на платформі Zoom.

друковану та електронні версії, змістові, поліграфічні і технологічні особливості. Користувачі бібліотеки дізнались, що «Довідник безбар'єрності» – це продукт з відкритим кодом, який можна використовувати у власних проєктах.

Презентовано науково-популярне видання Інституту археології НАН України та Спілки археологів України «Археологія України за роки незалежності», у якому міститься понад 50 авторських нарисів, що охоплюють період від кам'яної доби до Нового часу. Широко представлені у збірнику дослідження на території Хмельницької області. Присутні дізнались про географію розкопок та роботу над укладанням збірки, її паперову та друковані версії. У заході взяли участь науковці та краєзнавці, археологи, історики, студентська молодь міста, представники державних історико-культурних заповідників «Кам'янець», «Межибіж», користувачі бібліотек ОТГ області, ЗМІ.

Відбулася зустріч з українським вченим, журналістом, публіцистом, літературним критиком, видавцем Миколою Тимошиком, доктором філологічних наук, професором, академіком Академії наук вищої школи України, членом Національної спілки журналістів України, членом Національної спілки письменників України, Головою Фондації імені

митрополита Іларіона (Огієнка), засновником і директором науково-видавничого центру «Наша культура і наука». Презентував читачам власний літературний доробок, серед якого підручники, посібники, монографії, історичні дослідження (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_01_30_1/2023_01_30_1.php).

У змішаному форматі відбулась презентація першого українського видання книги всесвітньо відомого американського письменника Кевіна Дж. Андерсона «Хребет дракона». Читачам українське видання представили: Владислав Сукенник, директор та головний редактор видавництва «Медіасон» (м. Івано-Франківськ), яке отримало права на переклад та видання трилогії Кевіна Дж. Андерсона та Ірина Сав'юк (м. Хмельницький), перекладач книги. Розповіли про роботу над книгою, особисте знайомство з автором, видавництво «Медіасон», розповсюдження трилогії та переклад книги.

Відбулась зустріч-презентація видань націоналістичної літератури

«Книгарні Бандерівців», у якій взяли участь головний редактор видання ОУН «Шлях Перемоги» Віктор Рог та новообраний Голова Організації Українських Націоналістів (бандерівців) Олег Медуниця. Говорили про актуальність минулих і сучасних заходів боротьби України з імпералістичною москвою. Спікери презентували як минулі, так і сучасні праці ідеологів українського націоналізму; представлено твори Степана Бандери, Юрія Липи, Ярослава Стецька, Дмитра Донцова, Романа Бжеського, Юліана Вассіяна, Віктора Рога та інших. Деякі представлені вперше після передруку з оригінальних видань. Говорили про актуальність минулих і сучасних заходів боротьби України з імпералістичною москвою. Саме ті сформульовані ідеї і догми українського націоналізму, які взяла на озброєння легендарна Українська Повстанська Армія приведуть до перемоги Збройні сили України вже сучасних українців.

До Дня української писемності та мови проведено **фестиваль «Мовосфера»**, організований у співпраці з Центром професійного розвитку педагогічних працівників Хмельницької міської ради. Учасниками стали письменники, педагоги-філологи, бібліотечні фахівці, учасники розмовного клубу «Скажи мені українською» та користувачі бібліотеки. Учасники долучилися до написання XXIII Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності. Цьогоріч його авторкою стала українська поетеса та перекладачка Катерина Калитко. Назва тексту – «Дороги України». Читав текст актор театру та кіно Олексій Гнатковський, який зіграв Івана Довбуша у фільмі «Довбуш». В рамках фестивалю

відбулася презентація **літературного проєкту «До автора в читальню»**, у якому взяли участь подільські письменники різних жанрів та тематик, члени НСП України: Ольга Саліпа, Ольга Ткач, Віоліна Ситнік, Альона Радецька, Юрко Даценко. Авторські зустрічі відбувались на п'яти локаціях, де письменники презентували свої власні книги, розповідали про їх героїв, давали відповіді на запитання учасників.

Під час заходу презентовано книжково-ілюстративну виставку «Нас єднає мова», на якій представлена література з історії писемності та правопису, видання класиків української літератури, сучасна українська книга та література війни (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_10_27_2/2023_10_27_2.php).

В пріоритеті була робота з популяризації літературного краєзнавства, творчості місцевих авторів, зустрічі, презентації нових книг, обговорення тощо. З нагоди Всесвітнього дня книги та авторського права на Хмельниччині відбувся щорічний Обласний форум «Книжкова весна на Хмельниччині». Проведено 29 заходів – поетичні читання, літературні обговорення, авторські зустрічі з письменниками та лауреатами книжкових премій, бенєфіси книг для молоді та дорослих, презентації книг, які відвідали більше 1 500 осіб, підведення підсумків обласного дослідження та рейтингу «Краща

книга Хмельниччини – 2022», вручено дипломи переможцям. У фонд бібліотеки подаровано 48 примірників видань, серед них з дарчими підписами книги: Ольги Саліпи, Володимира Захар'єва, Віри Пухніченко, Віри Спірякіної, Івана Катеринчука, Віоліни Ситнік та ін. В рамках XVII Обласного форуму пройшли: літературне рандеву «Письменники-подоляни «Короновані Словом»; авторська зустріч з доктором історичних наук Світланою Марковою та презентація видання «Людиноненависницька ідеологія кремля: від комуністичного режиму до рашизму»; презентація довідково-інформаційного видання «Видатні архітектори Поділля XIX століття» та біобібліографічного видання «Лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки: Хмельницька область» з серії «Видатні особистості Хмельниччини»; зустріч із творчим дуєтом Юрія та Віри Найди та презентація збірника «Музично-освітнє життя Поділля: історіографія і сучасність». Презентовано

альманах «Вісник G-клубу. Вип. 1. Родина видатного мікробіолога», під час якого студенти Хмельницького медичного базового фахового коледжу вперше ознайомились з життєвим шляхом та діяльністю видатного вченого. Презентовано анотований каталог видань «Книга Хмельниччини – 2022», який інформує про

та зарубіжних бестселерів в українському перекладі від Ірини Савюк для студентів-лінгвістів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Відбулась презентація збірки поетичних творів «Завдячую тобі» Тетяни Пилипчук, членкині Дунаєвського літературно-мистецького об'єднання «Сонях» ім. В. Бабляка та нового електронного ресурсу «Краєзнавча періодика Хмельниччини» в електронній бібліотеці Хмельницької ОУНБ.

За результатами обласного рейтингу «Краща книга Хмельниччини – 2022» нагороджено:

- у номінації «Наукове та науково-популярне видання» – збірку матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції «Українська незалежність: 30 років поступу» (редакційна колегія: Л. В. Баженов, В.С. Прокопчук, В. Є. Берека, Ю. І. Блажевич, О.П. Григоренко та ін.);
- у номінації «Довідкове видання» – видання «Постаті бібліотечної плеяди. Директори бібліотек Хмельницької області» (Хмельницька ОУНБ, обласне відділення ВГО УБА);
- у номінації «Літературно-художнє видання» – історичний роман-детектив «Кармалюкові скарби» (автор Олександр Шелепало).

За результатами читацького рейтингу «Найбільш резонансна краєзнавча книга – 2022 року» нагороджено:

- у номінації «Науково-популярне видання» – збірку епістолярних джерел «Головноуповноважений уряду Української Народної Республіки (1919–1920): листування» (редакційна колегія: І. М. Шоробура, Л. В. Баженов, Ю. І. Блажевич та ін.; В. Р. Адамський (упорядник); збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Рід Острозьких: витоки та надбання» (редакційна колегія: Л. В. Баженов, Ю. І. Блажевич, М. С. Мельничук, В. І. Муляр та ін.);
- у номінації «Літературно-художнє видання» – роман «І стало світло...» (автор Юрій Даценко).

Відбувся обласний тур пам'яті «Син Прибузької землі», присвячений 10-й річниці від дня смерті Григорія Храпача, поета, прозаїка, члена Національної спілки письменників України уродженця села Гелетинці Хмельницького району (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_03_16_6/2023_03_16_6.php).

В рамках туру відбувся ряд заходів, а саме: **День пам'яті** «Село Гелетинці – мала батьківщина Григорія Храпача». Захід відбувся у селі Гелетинці Хмельницького району, де народився і виріс літератор. Тут зібралися колеги по перу Григорія Яковича, мешканці Гвардійської ТГ, учнівська молодь, працівники культури, освіти, рідні та близькі – усі, хто знав і поважав письменника, хто й досі підтримує світлу згадку про

нього, хто продовжує розвивати його творчу майстерність. Учасники туру пам'яті відвідали будинок, де проживав поет, побували у його робочому кабінеті, ознайомилися із творчим доробком, переглянули ескізи до картин та ілюстрації до книг; пройшлися вулицею, якою він полюблив ходити та тією, яка носить його ім'я; смакували холодну джерельну воду з криниці, до якої письменник щодня навідувався; завітали на територію місцевої школи – місце роботи Григорія Яковича; поклали квіти на могилу поета. У сільському клубі відбулася година-спомин «У пам'яті – світло незгасне» (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_07_03_3/2023_07_03_3.php); бібліоачаювання «Храпачевий мед та його властивості» за участі письменників, земляків та родини з с. Гелетинці Гвардійської сільської ТГ, освітян навчальних закладів м. Хмельницький (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_08_15_3/2023_08_15_3.php); презентація картин із приватної колекції родини Храпачів «Майстер пензля – Григорій Храпач» за участю художників, письменників, бібліотекарів публічних бібліотек області, студентської молоді, родини Григорія Храпача та односельчан. З професійної точки зору проаналізували художню творчість Григорія Яковича Марина Заславська – старша наукова співробітниця Хмельницького обласного художнього музею та Олена Чебан – викладачка образотворчого мистецтва Хмельницької школи мистецтв (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_10_26_2/2023_10_26_2.php); читацька конференція за повістю-реквієм Григорія Храпача «Під хрестом» – трагічна сторінка голодомору 1932 –1933 років».

Проскурівка Солобковецької територіальної громади Хмельницького району (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_09_28_6/2023_09_28_6.php); **бенефіс** «Душа і перо Людмили Рудковської» з нагоди 60-річного ювілею журналістки, поетеси, членкині Національних спілок журналістів і письменників України, уродженки с. Плужне на

З метою популяризації краєзнавчої літератури та вшанування відомих уродженців Хмельниччини **проведено: творча зустріч** «Я родом із листопаду...», присвячена 70-річному ювілею Ніни Шмурікової-Гаврилук – поетеси, членкині Національної спілки письменників України (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_11_08_2/2023_11_08_2.php); **поетична зустріч** «Нові вірші – серед сирен» з Альоною Радецькою, поетесою, журналісткою, літературною критикинею, членкинею Національних спілок журналістів та письменників України, нашою землячкою із села

Ізяславщині (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_07_14_1/2023_07_14_1.php); літературні читання пам'яті поетеси, членкині Національної спілки письменників України Олександри Ванжули «Живильна сила її бурштинового слова» (до 85-річчя з дня народження)

(http://ounb.km.ua/news/2023/2023_05_02_3/2023_05_02_3.php); творчий вечір-елегія «Натхненна музою та словом» з нагоди 70-річного ювілею Лідії Іванівни Ярошно (Проказюк) – поетеси, членкині Національної спілки письменників України, волонтерки, громадської діячки, голови Старокостянтинівського осередку Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Г. Шевченка (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_04_29_3/2023_04_28_3.php);

творча зустріч та презентація ретродетективів «Вежа Мінерви» та «ORIENT. Близько до ворога» нашої землячки з Кам'янця-Подільського Лори Підгірної (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_11_30_3/2023_11_30_3.php). У 2023 році

відбулися прем'єри та презентації книг: 57-го випуску рекомендаційного бібліографічного довідника «Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік» (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_12_19_5/2023_12_19_5.php);

«Золотий скальпель хірурга Анатолія Велева» Петра Слободянюка, краєзнавця, культуролога, архівіста, кандидата історичних наук, заслуженого працівника культури України (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_11_16_1/2023_11_16_1.php);

«Чекаємо на тебе, Перемого!» Віри Пухніченко, поетеси, культпрацівниці, членкині Національної спілки журналістів України, нашої землячки з Теофіполя (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_09_20_1/2023_09_20_1.php);

«Синдром відкладеного життя» Михайла Цимбалюка, поета, прозаїка, журналіста, члена Національних спілок письменників і журналістів України, уродженця села Моломолинці Хмельницького району, учасника російсько-української війни, бойового медика ЗСУ, який виконує свій конституційний обов'язок – захищає

рідну Батьківщину (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_09_06_1/2023_09_06_1.php); науково-пізнавального видання «Біла Ворона» з «Panstwa Minkowskiego»: мемуари, документи, статті про реформатора Ігнація Мархоцького: т.1» Володимира Захар'єва, краєзнавця, засновника і керівника Науково-дослідницького Центру мархоцькознавства філії Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України Національної академії наук України при Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. Автор розповів про ідею виникнення та узагальнення видання про Миньковецьку державу, наголосив на важливості систематизації зібраної інформації, висловив надію на те, що наступні покоління братимуть за приклад діяльність Ігнація Мархоцького. http://ounb.km.ua/news/2023/2023_02_21_6/2023_02_21_6.php);

презентація 14 випуску науково-краєзнавчого збірника «Краєзнавець Хмельниччини» Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_03_16_4/2023_03_16_4.php);

біобібліографічного покажчика «Дорогами життя Мар'яна Красуцького», який укладався до 80-річчя від дня народження прозаїка, журналіста, члена Національних спілок письменників і журналістів України, лавреата низки всеукраїнських та регіональних премій, почесного професора кафедри української літератури Кам'янець-

Подільського національного університету ім. І. Огієнка, нашого земляка, уродженця с. Воскодавинці Хмельницького району (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_09_01_1/2023_09_01_1.php).

До 75-річчя від дня народження Петра Слободянюка, кандидата історичних наук, професора, заслуженого працівника культури України відбувся вечір-портрет «Хранитель історичної та культурної пам'яті» і презентація біобібліографічного покажчика «Петро Слободянюк» підготовленого фахівцями ОУНБ. Ювіляр презентував учасникам заходу нову книгу «Народний рух України на теренах Хмельниччини», яка вийшла у співавторстві з Ігорем Ключом, кандидатом фізико-математичних наук, заслуженим працівником освіти України.

До 100-річчя від дня народження Миколи Подоляна, письменника, публіциста, журналіста, лавреата Державної премії України ім. Т. Шевченка,

члена Національної спілки письменників України та Національної спілки журналістів України відбувся вечір-присвята «Наснажений красою Поділля». Говорили про життєвий і творчий шлях письменника, звучала поезія, презентовано книжкову виставку «Я син Подільської землі».

Вечір-спомин «Подвижник подільського краєзнавства» до 85-річчя від дня народження Євгена Назаренко, історика, краєзнавця, геральдиста Поділля, члена Українського геральдичного товариства з презентацією книжково-документальної виставки «Невтомний краєзнавець».

У Всеукраїнський день бібліотек відбувся **марафон воєнної поезії** «І б'ється серце в такт війни...». На захід завітали

поети, прозаїки, актори, музиканти, освітяни, бібліотекарі, поціновувачі художнього та мистецького слова. Під час марафону вірші Ростислава Балеми та Михайла Цимбалюка декламували актори Хмельницького обласного музично-драматичного театру імені Михайла Старицького Олександр Ящишен та Емма Мужевітіна, власну патріотичну поезію представили Лідія Ярошно із Старокостянтинова, Микола Савчук із Віньковець, Альона Радецька, Степан Шкапій та Віталій Матеуш із Хмельницького. Їхні вірші – мотивація не зупинятися і всіма силами виборювати довгоочікувану перемогу України кожен на своєму фронті. Музичний супровід марафону воєнної поезії здійснював Ярослав Камінський, єдиний лірник на Поділлі, концертмейстер Дитячої студії при академічному ансамблі

пісні і танцю «Козаки Поділля» (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_09_30_3/2023_09_30_3.php);

онлайн-читання байки «В ім'я світлого людського майбуття воюю байкою...» у соціальній мережі Фейсбук під хештегом: #Годованець_байка_ХОУНБ до 130-річчя від дня народження Микити Годованця, (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_09_28_7/2023_09_28_7.php); **музейна година** «Самчики – український Версаль» до Міжнародного дня музеїв у рамках презентації Державного історико-культурного заповідника «Самчики». Здобувачі освіти Державного ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус» імені І.Г. Харитоненка Державної прикордонної служби України та студенти вищого професійного училища № 25 дізналися

про історію відзначення свята (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_05_19_4/2023_05_19_4.php) та майстер-клас «Самчиківський розпис – диво Хмельниччини» за участю Сергія Касьянова, члена Національної спілки майстрів народного мистецтва України (http://ounb.km.ua/news/2023/2023_05_19_5/2023_05_19_5.php).

У пріоритеті просвітницької роботи була робота з національно-патріотичного виховання.

До Дня Соборності України відбулася година історичних фактів «Українська революція та перша незалежність» для учнівської молоді Хмельницького ліцею № 17, перегляд та обговорення документального фільму «Акт Злуки», відкриття фотовиставки зі світлинами-спогадами внутрішньо переміщених осіб «Краще немає рідного краю».

До Дня пам'яті Героїв Крут відбулася година мужності «Крути – героїчна боротьба української молоді» в рамках засідань історичних студій «Україна крізь віки». Присутні говорили про основні віхи

відновлення української державності під час Української революції 1917 – 1921 років.

Під час патріотичної зустрічі до Дня українського добровольця «Історія подвигу героїв» головний спеціаліст управління організаційно-інформаційної роботи та контролю Хмельницької міської ради говорив про добровольчий рух, героїзм і мужність українців та воїнів-захисників рідної землі.

Історичний екскурс до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні «Пам'ять залишена війною», Члени Хмельницької обласної організації ветеранів України, студентська молодь Хмельницького базового медичного фахового коледжу, бібліотечна спільнота області провели паралелі між подіями Другої світової війни та

війни, яка точиться в Україні; повідали жахливі цифри втрат жителів Хмельниччини; зачитали архівні дані жертв окупаційного терору в місті Хмельницькому; День інформації «Приклад мужності та героїзму» (До Дня Батька); година історичної пам'яті «Визволення України: ціна перемоги» (До Дня вигнання нацистських окупантів із України).

Для курсантів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького відбулася година історичних фактів «Україна у Другій світовій війні». Викладач Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту розкрив основні події початкового етапу війни, розповів про злочини окупантів на українських землях та трагедію Бабиного Яру.

До 10-ї річниці Революції Гідності відбулась зустріч-дискусія «Революція Гідності: на шляху до історії» та перегляд документального фільму з колекції DOCU/КЛУБ – Docudays UA «Євромайдан SOS». Активні учасники Помаранчевої революції та Революції Гідності розповіли про уроки Майдану та виклики, що постали перед країною через російську агресію.

До 32-ї річниці Незалежності України відбулась низка заходів: дискусійна для курсантів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького «Україна в серці

назавжди»; історичний хронограф для здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільської філії Харківського національного університету внутрішніх справ на платформі ZOOM «Віхи українського державотворення в контексті

розвитку Поділля та Південно-Східної Волині»; презентація виставки творчих робіт студентів Кам'янець-Подільського фахового коледжу культури і мистецтв «Хмельниччина у незалежній Україні»;

перегляди тематичних книжкових виставок під назвою «Символ державності та єдності нації» для відвідувачів Літнього читального залу; вулична презентація «До волі дорога» та зустрічі в рамках серії інтеграційних

заходів для внутрішньо переміщених осіб та жителів Хмельницької громади. Завдяки участі у вікторині «Наскільки ви знаєте історію української державності?» відвідувачі перевірили свої знання з історії країни, її символики.

Дискусійний майданчик «Нація нескорених: від козацтва до сьогодення» з нагоди відзначення Дня захисників і захисниць України та Дня Українського козацтва. Низка заходів відбулась до Дня Української Державності: історичний екскурс «Історія державницького поступу»; година державності «Перші роки самостійності України»; урок історичної правди «Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 років»; зустріч громадських активістів із соціальними партнерами Хмельницького місцевого центру; вікторина «Наскільки ви знаєте історію української державності?» Присутні ознайомилися з виданнями, які містять архівні документи з історії нашої держави.

Проведено годину пам'яті до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту «Голокост і його вплив на сучасний світ та Україну» спільно з обласним благодійним фондом «Хесед Бешт» для студентської молоді Харківського університету внутрішніх справ, який евакуювався в м. Кам'янець-Подільський після повномасштабного вторгнення росіян; презентацію книжково-ілюстративної виставки «Голокост: історична правда»; онлайн-засідання кіноклубу Docudays UA «Право в об'єктиві» за участю експертів Світлани Тукало та Асі Сисак, менеджерок Хмельницького Благодійного фонду «Хесед Бешт», учасники переглянули та обговорили документальний фільм «Безголосся» про побачені жахи, історії порятунку євреїв під час Голокосту.

Організовано перегляди книжкових виставок:

«АД 242. Історія мужності» (до Дня пам'яті захисників Донецького аеропорту (ДАП)); «Соборна країна навіки єдина» (до Дня Соборності України); «Крути – символ національної гордості» (до Дня пам'яті Героїв Крут);

«Голокост: історична правда» (до Міжнародного дня вшанування пам'яті жертв Голокосту); «Україна єднає серця!» (до Дня Героїв Небесної Сотні); «Миротворчі місії України» (до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав); «Україна – земля козаків» (до Дня Українського козацтва); «Крим назавжди з Україною!» (до Дня кримського

спротиву російській окупації);

«Злочин без строку давності» (до Міжнародного дня визволення в'язнів нацистських концтаборів); «Закон гарантує – держава забезпечує» (до Дня Конституції України); «Україна в роки Другої світової війни» (до Дня пам'яті та примирення);

«Без права на забуття» (до Дня вигнання нацистських окупантів із України);

«Символ державності та єдності нації» (до Дня Державного Прапора України); «Україна: шлях до свободи крізь віки» (до Дня Незалежності України);

«Хоробрі серця» (до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України); «Утвердження незалежної держави» (до Дня

Української Державності).

Бібліотека забезпечувала виконання Обласної програми правової освіти населення. Активно проводилась робота клубу медіапросвіти про права людини Docudays UA «Право в об'єктиві». Протягом року відбулось 13 засідань, з

них у бібліотеці – 3, за межами бібліотеки – 3, в тому числі на платформі ZOOM – 7. У засіданнях кіноклубу взяли участь 427 користувачів бібліотеки, з них поза межами бібліотеки – 177, в тому числі в онлайн-режимі – 173 користувачів, у бібліотеці – 77.

В онлайн-засіданнях взяли участь мешканці Ізяславської міської територіальної громади, Деражнянської міської територіальної громади, Теофіпольської селищної територіальної громади, Лісовогринівецької ТГ, Староостропільської та Михайлюцької сільських територіальних громад і Летичівської селищної ТГ, Сатанівської селищної територіальної громади, Чемеровецької селищної територіальної громади, Берездівської сільської

територіальної громади, Маківської селищної територіальної громади, Гуківської селищної територіальної громади, Війтовецької селищної територіальної громади.

До обговорень кінофільмів активно долучились фахівці: Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області; Хмельницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги; ювенальної превенції Південно-Західного відділення поліції; Управління патрульної поліції в Хмельницькій області; Управління дотримання прав людини Національної поліції України; регіонального представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області; Хмельницького обласного осередку Всеукраїнської екологічної ліги; Юридичної клініки Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова; Хмельницької обласної громадської організації «Подільська правова ліга».

На засіданнях кіноклубу учасники переглянули та обговорили документальні фільми з колекції DOCU/КЛУБ – Docudays UA, а саме: «Зламани гілки» (до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту); «Афганець» (до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав); «Йоанна» (до Міжнародного дня прав жінок); «Десять років відчуження» (до Міжнародного дня пам'яті жертв радіаційних катастроф); «Ротація» (до Дня Героїв); «Сім'я в квадраті» (до Дня медичного працівника); «Диксиленд» (до Дня захисту дітей); «Гірчиця в садах» (до Дня Незалежності України); «Я не тутешня» (до Міжнародного дня людей похилого віку); «Євромайдан SOS» (до Дня Гідності та Свободи); «Томек В.» (до Міжнародного дня прав людини); «Футбольний батько» (до Міжнародного дня людей з особливими потребами).

Виїзний онлайн-показ документального фільму «Пранкнули», який розкриває тему кібернасильства, «Щось прекрасне лишилося позаду» про дітей, що втратили батьків, «Вийшло з моди» про сучасну культуру споживацтва і «швидку моду», «Літургія протитанкових перешкод» про українців, які тимчасово змінили професію та хочуть бути корисними Україні під час війни з росією, «Безголосся» про свідків подій Голокосту.

Правова година для мешканців та користувачів публічних бібліотек територіальних громад області за участю адвокатів Хмельницької обласної громадської організації «Подільська правова ліга» «Захист прав водія при ДТП».

– не товар!» та перегляд соціальних роликів про небайдужість. До Міжнародного дня прав людини відбулася відверта розмова зі студентами Хмельницького базового медичного коледжу «STOP-булінг» та презентовано книжкову виставку «Стоп насильству».

Для учнівської молоді навчально-виховного об'єднання № 5 імені Сергія Єфремова пройшов профорієнтаційний урок до Дня юриста «На захисті прав».

В рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» відбулась низка заходів: інформаційна година «Домашнє насильство під час війни»; бесіда з елементами тренінгу «Проблема насилля та жорстокості стосується кожного» (до Міжнародного дня боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок); презентація книжкової виставки «Скажи насильству: Ні»; година спілкування «Торгівля людьми – сучасний прояв рабства (до Європейського дня боротьби з торгівлею людьми). Фахівці та молодь говорили про проблеми насильства в Україні, протидію торгівлі людьми, презентовано книжкову виставку «Людина

До Дня Конституції України відбулась низка заходів: година спілкування для курсантів факультету правоохоронної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького «Проблеми забезпечення верховенства Конституції України в умовах викликів та загроз»; лекція «Віхи розвитку української конституційної думки» в рамках засідань історичних студій «Україна крізь віки»; вікторина «Як добре ви знаєте Конституцію?» для користувачів Літнього читального залу; презентація книжково-ілюстративних виставок «Шлях України до Конституції», «Закон

гарантує – держава забезпечує», на яких представлені науково-популярні видання з питань прав і свобод людини і громадянина, гендерного права, сімейного права, порушень прав людини під час війни в Україні.

Для користувачів публічних бібліотек області та внутрішньо переміщених осіб відбулися онлайн-зустрічі спільно з юристами Хмельницької обласної громадської організації «Подільська правова ліга». Презентовано практикум «Звернення громадян: практичні поради юриста»; відбувся огляд науково-популярних видань з питань прав і свобод людини і громадянина. Окрім того, користувачі місцевих бібліотек спілкувалися зі спеціалістами з правових питань у Skype. Фахівці Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області розповіли учасникам про права, обов'язки споживачів та їх захист.

Організовано віртуальну виставку однієї газети «Юридичний вісник України» та журналу «Право України». Для користувачів бібліотеки були висвітлені науково-теоретичні та практичні матеріали з актуальних загальнотеоретичних та галузевих правових питань, правозастосовної практики, а також пропозиції до законодавства, зарубіжний правовий досвід тощо.

У соціальній мережі Фейсбук була представлена інформація по багатьох періодичних виданнях з правової тематики, серед яких журнали: «Офіційний вісник Президента України», «Публічне право», «Історія та правознавство», «Право України», «Національна безпека і оборона» та газети: «Юридичний вісник України», «Голос України» тощо.

Низку заходів організовано з популяризації кримської спадщини, а саме: історична година до Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу «Крим у період Другої світової війни»; інформаційне повідомлення «Крим назавжди з Україною» (до Дня Автономної Республіки Крим); огляд періодичних видань «Наш Крим» (до Дня спротиву російській окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя); знайомство з творчістю «Остання надія – талан» (до 220-річчя від дня народження Ешмирзи, кримськотатарського поета-пісняра). Перегляди книжкових виставок: «Крим. Нескорена земля» – про бойові дії на Кримському півострові, «Крим – це Україна!» – добірка фактів про історичну

близькість Криму саме до українців; перегляд книги до Міжнародного дня корінних народів світу «Кримські татари: від етногенезу до державності». Були підготовлені: повнотекстова віртуальна довідка до Міжнародного дня корінних народів світу «Різноманіття нашої планети»; буктрейлер до 80-річчя з дня народження дисидента, лідера кримськотатарського народу Мустафи Джемілева «Людина – історія»; огляд статей та знайомство з літературно-художньою публіцистичною газетою «Кримська світлиця».

З метою відродження та розвитку національних культурно-мистецьких традицій народностей, що проживають на Хмельниччині, популяризації духовної історичної культурної спадщини.

Відбулась екскурсія бібліотекою для Надзвичайного і Повноважного посла Угорщини в Україні Антала Хеізера та голови Хмельницької регіональної спілки угорців ім. Св. Іштвана Атілли Сікори. Подарунком до фондів бібліотеки стала добірка з 16 книг і газет українською та угорською мовами. Колектив бібліотеки відзначений Грамотою за плідну роботу на просвітницькій ниві заради поглиблення угорсько-українських відносин. Грамоту вручив директору бібліотеки Надзвичайний і Повноважний посол Угорщини в Україні Антал Хеізер.

В бібліотеці створено угорський куточок Міклоша Банфі за ініціативи аташе з питань культури та освіти Посольства Угорщини в м. Київ пана Міхая Грубеа та голови правління Хмельницької регіональної Спілки угорців ім. Святого Іштвана Атілли Сікори.

В рамках робочої поїздки Хмельницьку ОУНБ відвідали аташе з питань культури та освіти Посольства Угорщини в м. Київ пан Міхай Грубер та голова правління Хмельницької регіональної Спілки угорців ім. Святого Іштвана Атілла Сікора з почесною місією створити в бібліотеці куточок книг угорською

МОВОЮ.

Добірка з 18 книг угорською, українською та англійською про Угорщину передана до фондів бібліотеки. Серед видань – ілюстрований географічний атлас Угорщини, альбоми по пам'ятних місцях та архітектурних пам'ятках, книги з історії та життя видатних осіб, словники, художня література, українсько-угорське видання Тараса Шевченка угорською і Шандора Петефі українською, календар на 2023 рік з його портретом на обкладинці.

В рамках святкування Дня Європи в Україні – 2023 відбувся захід «Європейська співпраця в умовах війни: виклики та можливості», основними учасниками заходу були представники національних спільнот Хмельниччини: Голова Хмельницького обласного осередку Спілки поляків України Франц Міцінський, Голова товариства німців Хмельниччини «Відергебурт» Володимир Бауер, Голова правління Хмельницької регіональної спілки угорців імені Святого Іштвана Аттіла Сікора.

Бібліотека долучилась до Польських Національних читань (Narodowe Czytanie), які з 2012 року відбуваються під патронатом Президента Республіки Польща та в другу суботу вересня об'єднують людей спільним прочитанням художніх творів польської літератури. Українська бібліотечна асоціація (УБА) вдруге закликала бібліотеки України взяти участь у Народовому читанні на знак поваги і подяки польському народові за велику і неоціненну допомогу Україні у протистоянні російській агресії.

У 182-й день народження видатної польської письменниці, публіцистки, громадської діячки Елізи Ожешко, президент Республіки Польща Анджей Дуда опублікував лист із запрошенням долучитися до спільного читання її роману «Над Німаном». Захід організовано у партнерстві з ГО «Центр слов'янських мов та культур». На зустріч завітали представники польських товариств міста та області, учні і студенти, відвідувачі бібліотеки. Серед гостей –

Генеральний Консул Республіки Польща у Вінниці пан Дамян Цярцінські, який привітав учасників та відкрив урочисті читання. Бібліотека отримала листа-подяку від Президента Республіки Польща Анджея Дуди за участь у «Польських народових читаннях – 2023».

До Дня незалежності Республіки Польща відбулася пізнавально-патріотична година «Польща: витoki і становлення держави». Захід організовано спільно з ГО «Центр слов'янських мов та культур» спільно з польською спільнотою міста, серед гостей – голова Хмельницького осередку Спілки поляків в Україні Франц Міцінський. В другій частині свята всі охочі взяли участь в онлайн-вікторині з історії Польщі на платформі «Kahoot». Потому згрупувалися у команди, де кожен зміг виразити свої емоції, знання з приводу святкової дати на папері у виготовленні плакатів та малюнків, до яких підійшли з гумором та креативом. На згадку про подію і участь в ній отримали дипломи від «Центру слов'янських мов та культур».

Бібліотека взяла участь у пілотному проєкті «Польська поліція в Україні», який реалізується Українським інститутом книги спільно з «Інститутом книги у Польщі» та за підтримки Міністерства культури та національної спадщини Польщі та отримала 2 комплекти по 20 книг польських авторів у перекладі на українську мову.

В рамках роботи Клубу з вдосконалення навичок польської мови під керівництвом Хмельницького обласного осередку Спілки поляків в Україні відбулося 3 засідання за темами: Січневе повстання (до 160-річчя польського національного визвольного повстання 1863–1864 років проти панування Російської імперії, яке розпочалося 22 січня 1863 року з атаки повстанців на російські гарнізони); «Життя та наукові відкриття Миколи Коперника» – польського астронома і математика, фізика, правника, дипломата, економіста, каноніка, лікаря та автора геліоцентричної теорії побудови Сонячної системи; «Віслава Шимборська – польська поетеса, лауреатка Нобелівської премії з літератури».

Відбулись засідання клубів «Німецька для початківців» з волонтерками Юлією Конаш та «Німецька для дітей» з Анастасією Бабчинською: в рамках співпраці з Товариством німців Хмельниччини-Відергебурт у бібліотеці відбулося 45 занять з вивчення німецької мови для учнів старшої та молодшої вікових груп. Під час занять працівники відділу демонстрували ресурси проекту для дітей, як ручка Ting, паперовий театр Камішібай, дитячу літературу від Гете-інституту та ін.

Продовжувалася плідна співпраця з ГО «Товариство німців Хмельниччини-Відергебурт» (голова Володимир Бауер). Відбулося 18 зустрічей Клубу, перегляду та обговорення німецькомовних фільмів Товариства у відділі, 4 заняття юних учасників Товариства німців Хмельниччини-Відергебурт з актором-

лялькарем та режисером Хмельницького академічного обласного театру ляльок Дмитром Єрашовим, мета яких – підготовка до імпрізації різдвяної вистави «Дівчинка із сірниками» за мотивами однойменної казки «Das kleine

Mädchen mit den Schwefelhölzern» з використанням рукавичних ляльок. Проведено **День відкритих дверей Товариства німців Хмельниччини-Відергебурт**, в рамках проєкту Гете-інституту в Україні «Мова. Культура. Німеччина», за участю голови ГО «Міжнародне товариство німців України-Відергебурт» Володимира Пінковського, м. Київ). Він презентував виставку з історії німців Волині, в т. ч. на теренах Хмельницької області, яка була представлена у формі мобільних інформаційних стендів ролл-ап (roll-up) та розповідає про історію виникнення та функціонування німецьких громад в українських містах. В рамках партнерської співпраці за ініціативи голови Товариства німців Хмельниччини-«Відергебурт» Володимира Бауера відбулася екскурсія для працівників бібліотеки **«Німецькі поселенці в Дунаївцях»**.

Протягом року здійснювалася популяризація видань, які отримала бібліотека від Гете-інституту. Підготовлено книжкові виставки, відео та текстові публікації про письменників Німеччини, визначні події з історії та культури Німеччини: книжкова виставка поезій Генріха Гейне в оригіналі та в перекладах українських поетів «Співець природи і нещасливого кохання» (до Всесвітнього дня поезії); книжкова виставка-цитатник «Ремарк про життя і людей» (до 125-річчя від дня народження Еріха Марії Ремарка (1898–1970), німецького письменника); тематична година «Німецька осінь» для студентської молоді вишів міста (студентів ХГПА та ХУУП ім. Юзькова) та Різдвяна зустріч «Товариства німців Хмельниччини-Відергебурт» у розширеному форматі.

Працівники відділу провели **інформаційну промо-студію «Вікно можливостей: стипендії, гранти, програми обмінів для української молоді від Федеративної Республіки Німеччина»** з презентацією ресурсів проєкту «Мова. Культура. Німеччина» від Гете-Інституту в Україні в рамках проведення циклу заходів до Дня Європи. Студенти 2-го курсу спеціальності «Економіка та менеджмент» Хмельницького політехнічного фахового коледжу дізналися цікаві факти про освіту у закладах вищої освіти, переваги та пільги на безкоштовне навчання, переглянули актуальне відео про враження та досвід українських випускників німецьких вишів.

Продовжив свою роботу **англомовний розмовний клуб** (English Speaking Club) з волонтером Віталієм Малієнком, проведено 22 зустрічі.

Популяризація англійської літератури. Відбулася презентація англійської літератури «Золотий Вік пригод». Колекцію з 56 книг американського письменника-фантаста Л. Рона Хаббарда презентував Владислав Сукенник, директор видавництва «Медіасон» (м. Івано-Франківськ). До колекції увійшли художні твори у різних жанрах – повітряні та морські пригоди, детективи, вестерни, оповідки зі Сходу, містика, наукова фантастика. Доповненням до кожного твору є аудіокниги, професійно озвучені

голлівудськими акторами із додатковим музичним супроводом та спецефектами, що створює повне занурення у пригоду.

Організована зустріч з **випускниками Програми обміну майбутніх лідерів (FLEX)** Святославом Диким та Інною Петровською. Під час зустрічі Інна та Святослав поділилися своїм особистим досвідом та враженнями святкування Геловіну в США, ознайомили присутніх із історією та традиціями цього свята, особливостями вибору атрибутів святкування. Також учасники заходу мали змогу переглянути популярний американський фільм «Каспер» (1995).

Учасники знайомились з найкращими методиками навчання, спілкувалися з носіями мов, тренували свої знання, долали мовний бар'єр і цікаво проводили час. А під час перегляду фільму іноземною, молодь поліпшила сприйняття мови на слух та поповнила словниковий запас.

Клуби іноземних мов – це активний і розважальний формат спрямований на поліпшення розмовної мови і комунікативних навичок будь-якого віку і рівня знання мови.

Це можливість побороти страх говоріння іноземною, ознайомитися з культурою і традиціями іншої країни, добре провести час з однолітками.

Заходи з популяризації виробничої тематики були спрямовані на виконання цільових комплексних програм та розкриття фонду з питань економіки, техніки, промислового та сільськогосподарського виробництва, моделювання, конструювання, винахідництва тощо. Робота проводилась у співпраці з управлінням Держпраці у Хмельницькій області;

Хмельницьким обласним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді; Навчально-методичним центром цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Хмельницької області; Центром науково-технічної творчості учнівської молоді; товариством з обмеженою відповідальністю «Подільська техбезпека», ГО «Жінки інваліди» та обласними і міськими бібліотеками.

День науки та інформаційний огляд літератури «Мудрий примножить науку» організовано для фахівців Хмельницького територіального відділення Малої академії наук України та відділу науково-технічної творчості Хмельницького обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді. До уваги користувачів представлені матеріали про світову наукову еліту, українських науковців зі світовим іменем, монографії, наукові видання, підручники, навчальні посібники, методичні матеріали; презентація бібліобіографічного покажчика «Лауреати Державної премії в галузі науки і техніки: Хмельницька область» в рамках Обласного форуму «Книжкова весна на Хмельниччині»; влаштовано виставку-інсталяцію спільно з ХОЦНТТ унівської молоді «Сьогодні мрійники, а завтра – винахідники», до міжнародного дня дітей-винахідників.

Цикл заходів організовано з техніки безпеки та життєдіяльності людини. В рамках Тижня безпеки дорожнього руху проведено урок безпеки дорожнього руху «Дорога, дорога, ти знаєш так багато...» для студентів за спеціальністю електромеханік з ремонту та обслуговування лічильно-обчислювальних машин Хмельницького професійного ліцею електроніки. Капітан поліції патрульної служби Хмельницької області обґрунтувала важливість дотримання безпечної та відповідальної поведінки на дорозі задля збереження життя; інформаційна година до Міжнародного дня світлофора «Правила дорожнього руху».

До Дня автомобіліста і дорожника підготовлено книжково-ілюстративну виставку «Безпека на дорозі»; «Дорога – це життя», що розкриває правила поведінки пішоходів (витяги із законодавства), рекомендації до використання (носіння) світлоповертальних елементів на одязі, заради безпеки на дорозі; відеопрезентацію для уроку з безпеки на дорозі та відповідальності усіх учасників дорожнього руху.

Лекція майстра виробничого навчання Навчально-методичного центру цивільного захисту Хмельницької області Юрія Мальнєва «Пожежна безпека у місцях масового скупчення людей» та інформаційна година «Дії населення в надзвичайних ситуаціях», під час яких він розповів про комплекс заходів щодо забезпечення пожежної безпеки, нормативні акти з пожежної безпеки, засоби протипожежного захисту і зв'язку, пожежну техніку та обладнання (до Дня пожежної безпеки Збройних Сил України); організовано виставку-малюнків обласного конкурсу «Пожежна безпека і охорона праці».

В полі зору були заходи з питань екології навколишнього середовища та довкілля: вулична акція до Дня довкілля «Довкілля б'є на сполох»; екологічний екстрим «Бережи природу! Не сміти!» – заходи покликані привернути увагу користувачів до проблем екології, закликали до активної екологозберігаючої поведінки: сортувати сміття, не використовувати надлишкової поліетиленової тари, слідкувати за чистотою особистої території, брати участь в екологічних акціях; День спеціаліста «Магія води» та перегляд книжково-ілюстративної виставки «Вода – натуральні ліки» (до Дня працівників водного господарства України); участь в онлайн-вебінарі на тему «Управління дощовими водами» за ініціативи ГО «Річки Хмельниччини»; презентація однієї книги «Чорнобильська катастрофа – біль усього людства» та година-роздум «І пам'ять згадкою торкає» (до Чорнобильської аварії на АЕС); бібліографічний огляд літератури «За нас ніхто планету не врятує» (до Міжнародного дня Землі).

Профорієнтаційний урок професії блогера «Блогер – не професія, а спосіб життя» та Книжковий ярмарок LitBlogFest до Всесвітнього дня Блогера. Присутніх ознайомлено з історією «міжнародної павутини» та світом блогінгу, мотивацією до створення свого особистого блогу, розглянули, як книжковий блогінг впливає на життя успішних людей, і як він може стати джерелом навчання та навіть доходу. Присутні ознайомилися із блогером Катериною Мазурець та її блогом «Корисні корисності»; як створити цікавий та успішний контент, що потрібно для залучення аудиторії, як стати впливовими у мережі.

Продовжувалась співпраця з клубом органічного землеробства «Садиба», «Крокус», «Виноградарі Поділля», ТОВ «Антонівський органік». **Організовано 25 засідань клубу «Успішний дачник – здорова громада»**, на яких висвітлювались такі теми: майстер-клас від фахівця «Як правильно посадити лохину»; година спілкування з питань догляду за ожиною, лохиною та актинідією; День корисних порад «Корисні властивості гарбуза і гарбузового насіння»; профорієнтаційна година «Нові професії в сільському господарстві»; «В пошуку ідеального сорту» про вирощування та переробку винограду (до Дня виноградаря та винороба); «Квасолевий калейдоскоп» та розглянуто основні питання щодо вирощування, зберігання, рецепти страв та корисні властивості цієї культури; День корисних порад «Традиційні різдвяні страви різних країн»; Бібліокафе «Мистецтво чаювання» (До Міжнародного дня чаю).

Проведено ряд заходів з цифрової грамотності населення.

Популяризація медичної літератури та здорового способу життя здійснювалась шляхом розкриття бібліотечних фондів даної галузі, організації зустрічей з медичними працівниками, інформаційних годин, уроків здоров'я у тісній співпраці з Хмельницьким базовим медичним коледжем. Проведено: презентацію збірника LG- клубу ім. С. Виноградського про видатного мікробіолога Сергія Виноградського; годину пам'яті видатного терапевта Ф. Яновського (до 95-річчя з дня смерті видатного земляка); зустріч з нагоди ювілею 85-річчя колишнього директора Хмельницького медичного училища, к.м.н. Тимочківа П.М.;

інформаційну годину «Пером і скальпелем» (в рамках Національного тижня читання), присвячену письменникам, які отримали медичну освіту та працювали за фахом; уроки здоров'я за темою «Скажи – ні тютюнопалінню, алкоголізму та наркоманії» і «Школа здоров'я молоді». Під час інформаційної години для студентів Хмельницького базового медичного фахового коледжу «Скажи ні алкоголю і наркотикам» представники ювенальної превенції і волонтери Хмельницького центру здоров'я молоді інформували про правові засади запобігання цим явищам та про тяжкий шлях лікування і реабілітації.

Клуб «Активне довголіття» для читачів, які цікавляться здоров'ям, оздоровленням свого організму, профілактикою хвороб та здоровим способом життя за звітний період збирався 5 раз. Темі інформаційних годин, зустрічей з лікарями були наступні: «Вік і зір», «Як допомогти своїм нервам у стресовій ситуації», «Дієтичне харчування і вік», «Синдром хронічної втоми – що це?».

До Дня медичного працівника, на запрошення Управління охорони здоров'я Хмельницької міської ради, відділ медичної літератури взяв участь у загальноміській акції «Медичний пікнік» з презентацією книжкової виставки та дегустацією чаїв з різних трав «Літо – час трав'яних чаїв». Захід проходив у Парку культури та відпочинку ім. М. Чекмана і був спрямований на популяризацію здорового способу життя, поглиблення знань щодо профілактики захворювань, підвищення престижу медичних професій. Представлена виставка

користувалась попитом серед відвідувачів заходу, книги розповідали про рослини, що мають лікувальні властивості, про те як їх збирати та використовувати. Книги з питань фітотерапії викликали зацікавленість у медичних працівників і пересічних людей.

Організовано 32 інформаційних та тематичних виставки: «СНІДу – ні!»; «Історія медицини Хмельниччини в особах і подіях»; «Хвороби очей: сучасні можливості медицини»; «Що б зуби були здоровими»; «Стресс: як собі допомогти?»; «Серцево-судинні хвороби та їх профілактика»; «Здоров'я нирок для всіх» та ін. Інформаційні години, презентації літератури в літньому читальному залі: «Здорове дитинство – здорове довголіття»; «Користь і шкода ультрафіолета»; «Щоденні прогулянки – позитивний ефект»; «Домашні улюбленці – догляд і турбота»; «Що ми знаємо про наш мозок»; «Рослини на варті здоров'я людини»; «Продукти бджільництва: користь і лікування».

В рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» пройшла низка заходів: інформаційна година-практикум «Як допомогти своїм нервам у стресовій ситуації»; інформаційна година «Синдром хронічної втоми: що це і як йому запобігти»; тренінг «Стресостійкість – запорука психологічного здоров'я»; бесіда з елементами тренінгу «Емоційний інтелект та як його розвивати»; зустріч з веломандрівницею, регіональною координаторкою Всеукраїнської ініціативи «Активна громада» Юлією Мазур; зустріч з психологом «Турбота про себе»; презентація друкованого видання «Довідник безбар'єрності»; виїзне засідання кіноклубу Docudays UA «Право в об'єктиві» «Щастя в тому, щоб жити!?!»; перегляди книжкових виставок про ментальне здоров'я. Користувачі отримали основні поради, які допоможуть утримувати психіку в стабільному стані під час великого навантаження від війни. За участю фахівців системи безоплатної вторинної правової допомоги в Хмельницькій області та членів Хмельницької обласної громадської організації «Подільська правова ліга» відбулось онлайн-засідання кіноклубу Docudays UA «Право в об'єктиві» «Війна змінила моє життя».

Популяризація літератури та творів образотворчого мистецтва.

Протягом року відбулися зустрічі з внутрішньо переміщеними родинами та користувачами бібліотеки. Учасники відвідали: психологічний тренінг «Що ховає мережа?» до Всесвітнього дня безпечного Інтернету; гру «Встигни за 10 секунд»; створили власну історію-комікс; заняття розмовного клубу української мови в рамках реалізації проєкту «Єдині» за ініціативи «Навчай українською»; майстер-класи в різних техніках; презентації творчих робіт «Малювання як арт-терапія», «Живий Шевченко»; Презентовано виставки творчих робіт з декоративно-прикладного мистецтва: членкині Хмельницької

народної художньої студії «Рукотвори» Оксани Мацькової «Етнічними стежками» (до Дня вишиванки); художниці Світлани Мельничук та дизайнерки-декораторки Світлани Ковтун «Мистецькі трансформації»; виставки живопису Петра Ігнатєва «Україна – Європа»; художніх виробів

виконаних у техніці витинаки Олени та

Альони Марчук; портретної графіки молодого художника Радіона Романюка «Сила в людях». Презентація персональної виставки плакатів Володимира Карвасарного «Українська Голгофа» до річниці російсько-української війни.

Здійснено зустрічі з мистецтвознавцями та презентації видань: довідково-інформаційного видання «Видатні архітектори Поділля ХІХ століття»; книги «Ікони на ящиках з-під набоїв», котра присвячена однойменному мистецькому проєкту Соні Атлантової та Олександра Клименка; творчий вечір з волонтеркою, докторкою історичних наук, справжньою українкою і просто гарною жінкою Лілією Іваневич; театральний перформанс за участю акторів молодіжного театру-студії «Без меж» Центру національного виховання учнівської молоді та його керівника Володимира Павловського «Творчість, втілена в життя».

Організовано цикл майстер класів: з ткацтва, за участю художника Андрія Каптаря (Vombat); ляльки-мотанки з кукурудзяного листа, відрізків тканини, ниток, стрічок та птаха з сіна в техніці сіноваляння/сіноплетіння для підтримки та відновлення культурної спадщини і українських народних традицій; виготовлення талісману «Ловець снів»; для відвідувачів Центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень «Родинний затишок» проведено майстерку по створенню птаха з сіна в техніці сіноваляння/сіноплетіння. Спільно з волонтерами Товариства Червоного

Хреста України проведено голосні читання віршів різдвяного циклу «Колядки зі старої шухлядки» з внутрішньо переміщеними сім'ями.

До Дня українського кіно проведено мистецьку годину з кінопереглядом художнього короткометражного німого фільму Олександра Довженка «Ягідка кохання» для курсантів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Під час заходу обговорили з присутніми головні події становлення кінематографу в цілому і українського зокрема; звернули увагу на мистецькі постаті: акторів, режисерів, сценаристів, каскадерів, операторів та інших причетних, діяльність яких вплинула на розвиток українського кіно; ознайомилися з кіноспадщиною Юрія Ілленка, Івана Миколайчука, Олександра Довженка; переглянули віртуальну виставку «Українська класика на екрані». Учасники заходу поділилися враженнями від перегляду стрічки «Ягідка кохання» 1926 року українського режисера Олександра Довженка.

Під час заходу презентовано книжково-ілюстративну виставку «Історія українського кіно».

Бібліотека відкрила дев'ятий сезон Літнього читального залу під відкритим небом «Сквер літературного читання» на майданчику перед бібліотекою. Протягом літнього періоду до уваги хмельничан та гостей міста були

представлені кращі книжкові фонди бібліотеки з різноманітної тематики, презентації художньої літератури за Державною програмою від Українського інституту книги, кращих книг подільських авторів.

Відбулось 93 заходи; відвідали їх 3503 користувача, переглянули 6311 примірників книжкових та періодичних видань. Діяла творча майстерня, в рамках якої проведено майстер-класи в різних техніках, огляди книг та навчальних ігор іноземними мовами, презентації дитячого театру «Камішібай» та інтерактивної літератури для вивчення німецької мови від бібліотеки-партнера Гете-інституту. Всі охочі мали нагоду сфотографуватися біля бібліотечної фотозони на згадку про відвідування заходу.

Відвідувачі взяли участь у бесідах, тренінгах, вікторинах, презентаціях книг, путівників. Хмельничани та гості міста ознайомилися з науковими виданнями, виданнями універсальної тематики й різнобічного читацького спрямування; сучасною науково-методичною періодикою для підготовки учнівської та студентської молоді, краєзнавчими виданнями, журналами та газетами іноземними мовами.

Проведено інтелектуальний квіз про бджільництво та бджіл; конкурс на найкращий рецепт страви з медом; дегустацію меду та продуктів з нього, які представив пасічник Василь Марчук із села Печеськи Лісовогринівецької територіальної громади.

Зустріч з веломандрівницею, регіональною координаторкою Всеукраїнської ініціативи «Активна громада» Юлією Мазур.

Хмельничанам та гостям міста презентовано літературно-художній та громадсько-політичний журнал Співки письменників України «Вітчизна». До Дня Незалежності США користувачі ознайомились з культурою та історією Америки, відкрили таємниці біографій видатних американських лідерів через представлену літературу.

зіштовхуються фахівці у сфері PR.

Під час зустрічі з психологом користувачі отримали поради щодо підтримки позитивних стосунків, розвитку особистості та турботи про себе, тому як піклування про ментальне здоров'я має бути на часі для кожного.

Презентація видань «Література війни: Слова, що пережили вогонь» дала можливість не лише згадати про події, що відбуваються в Україні, але й проаналізувати їх наслідки для сьогодення та відобразити через призму літератури як війна впливає на долю і почуття людей.

Інформаційна година до Дня PR-спеціаліста «Магія комунікацій: за кулісами PR» допомогла читачам удосконалити навички PR-діяльності, розширити горизонти, знайти натхнення для творчих рішень та отримати відповіді на запитання, з якими весь час

ВОЛОНТЕРСТВО.

Під час повномасштабної війни росії проти України бібліотека спрямувала свою діяльність на допомогу ЗСУ, продовжила волонтерську діяльність, роботу з вимушеними переселенцями, біженцями й дітьми. Робота з плетіння маскувальних сіток, виготовлення окопних свічок, гуманітарна допомога для постраждалих регіонів, кошти для ЗСУ, книги для колег з деокупованих областей – це внесок в загальну справу перемоги. Фахівці взяли участь у Всеукраїнській акції «Бібліотека українського воїна», під час якої було зібрано книги українських та подільських авторів. Спільно з волонтерами благодійного фонду «Волонтери Поділля» бібліотека долучилась до проєкту «Puzzкую

літературу – на макулатуру!». Усі виручені кошти з макулатури, були спрямовані на потреби ЗСУ.

Під час XV Обласного форуму бібліотекарів Хмельниччини «Бібліотека – твоя синергія перемоги» бібліотечні фахівці області та користувачі долучилися до ініціативи Благодійного фонду «Волонтери Поділля» на підтримку Збройних сил України. Протягом трьох днів зібрано 9 285 грн, які були передані у фонд. Це уже не вперше бібліотека проводить благодійні акції на підтримку наших захисників.

Колектив бібліотеки взяв участь у благодійному забігу «Братерство сталевих» на підтримку військового формування Сил спеціальних операцій. Захід відбувся на території дендрологічного парку «Поділля». Учасники від бібліотеки задонатили 1500 гривень, а загалом зібрано понад 90 тисяч гривень, за які для захисників було придбано необхідні спеціальні засоби.

Колектив бібліотеки отримав подяку від керівництва 3-ї ОКРЕМОЇ ТАНКОВОЇ ЗАЛІЗНОЇ БРИГАДИ «за небайдужість, сміливість та за допомогу Захисникам України, які звільняють рідну землю від ворога і виборюють мирне небо для всього українського народу». Кожний працівник бібліотеки, зі своїми родинами, долучився до збору гуманітарної допомоги та передачі її у спеціальні пункти волонтерської допомоги з прийняття переміщених осіб, облаштування підвальних захисних споруд, виготовлення провізії для бійців територіальної допомоги.

Участь у презентації книги «Подорож Україною та чарівний дракон», всі виручені кошти з продажу книги пішли на потреби підрозділу розвідки ДШВ;

участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Хмельниччина в умовах війни росії проти України» на базі Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту.

VII. Матеріально-технічна база

У 2023 році основні завдання по матеріально-господарчому забезпеченні бібліотеки були спрямовані на:

- придбання матеріальних цінностей (відповідно до кошторису на рік), облік та видачу їх під звіт;
- експлуатацію будівлі, підтримку її в робочому стані, проведення необхідних ремонтних робіт, охорону та пожежну безпеку, контроль за використанням енергоносіїв, теплової енергії та води;
- прибирання, благоустрій приміщень та прилеглої території, відповідно до встановлених норм та правил;
- зберігання та безаварійну роботу автомобіля бібліотеки;
- проведення інструктажів працівників бібліотеки з охорони праці, пожежної безпеки.

Завершено роботи по обладнанні серверної кімнати (підведення електропостачання, розводка точок електроживлення, проведення косметичного ремонту) та перенесенні відповідної апаратури, забезпечення її подальшої експлуатації.

З метою забезпечення використання теплоносія в опалювальному сезоні 2023–2024 силами відділу та представників КП «Хмельницьктеплокомуненерго» проведено регламентні роботи та обслуговування апаратури теплоузла. Проведена поточна перевірка працездатності та правильності функціонування лічильника тепла.

Організовано і забезпечено зберігання частини літератури та робоче місце для художниці бібліотеки за адресою: вул. Героїв Майдану, 24.

Проведено вимір опору ізоляції приміщення бібліотека.

Проведена перезарядка вогнегасників, утворена та діє добровільна пожежна дружина.

Під час проведення інвентаризації перевірено наявність та правильність використання матеріальних цінностей посадовими особами.

ДОДАТКИ

Додаток А

Кількість користувачів, книговидач, відвідувань

Відділ	Читачі		Книговидача		Відвідування	
	План	Всього	План	Всього	План	Всього
АБ	5800	5803	119000	124556	38000	40101
ЧЗ	4500	4776	87000	91431	22000	25730
СП	4500	4813	139800	144489	20100	22520
ВВЛ	3400	3551	80000	80591	14000	14290
ВМЛ	3450	3461	72000	76524	11000	11537
ВМ	3550	3568	80000	83188	14000	15001
ВКЛ	3300	3785	63200	64728	11000	15063
ІБВ	2900	2906	10000	10682	10000	10810
ВЛІМ	3000	2947	48000	47360	9300	9321
НМВ	600	952	6000	8908	800	1093
ІНТЕРНЕТ					3000	4285
МБА		190		2615		437
Всього	35000	36752	705000	735072	153200	170188

Сайт	39442	149020	68420
Ел. б-ка	7272	13433	8852
Ел. каталог	1949	51846	9297

Рівень освіти та соціальний статус користувачів

Відділ	Всього	Освіта					Соціальний статус																		
		Вища	Н/в	С/сп	Сер.	Педагоги	Економісти	Інженери	Керівники	Культура	Науковці	Підприємці	Медики	Військові	Менеджери	Держслужб.	Юристи	Психологи	Робітники	Інші спец.	Інші кат.	С/г	Студенти	Сфера obs.	Учні
АБ	5803	3373	64	883	1483	555	299	203	86	812	73	157	486	129	103	107	113	63	179	193	557	32	973	324	359
ЧЗ	4767	2663	49	713	1351	413	188	144	85	807	56	102	410	88	74	89	65	52	142	130	407	32	1004	256	232
СП	4813	2633	46	709	1425	409	184	142	86	789	53	102	408	86	72	89	64	51	141	129	410	32	1083	255	228
ВВЛ	3551	2215	26	588	722	309	166	150	74	666	46	85	287	66	49	89	44	39	108	98	402	36	377	215	245
ВМЛ	3461	2007	24	692	738	173	119	84	57	408	45	71	984	74	30	49	32	32	100	77	316	21	519	153	117
ВМ	3568	2140	32	563	833	342	165	137	67	703	54	89	158	68	47	87	51	41	105	107	353	26	460	216	292
ВКЛ	3785	2245	35	611	894	320	154	107	63	665	53	72	441	77	52	86	59	38	103	110	406	26	534	169	250
ІБВ	2906	1768	43	419	676	248	144	122	57	521	53	81	167	60	49	68	58	37	85	89	276	22	463	151	155
ВЛМ	2947	1760	34	448	705	232	133	113	57	525	47	77	236	48	52	65	45	26	87	97	300	26	470	152	159
НМВ	952	835		117		1	4	6	36	896	0	1	0	0	1	0	0	0	6	1	0	0	0	0	0
МБА	190	154		25	11	13	3	5	8	115	3	3	2	3	1	2	2	2	1	2	8	1	2	7	7
Всього	36752	21793	353	5768	8838	3015	1559	1213	676	6907	483	840	3579	699	530	731	533	381	1057	1033	3435	254	5885	1898	2044

Аналіз книговидачі за галузями

Відділ	Всього видано	В т. ч. за галузями																				
		Історія	Культура	Релігія	Філософія	Психологія	Юридична	Економіка	Соціологія	Політика	Природничі науки	Медицина	Сільське госп-во	Технічні науки	Спорт	Мовознавство	Літературознавство	Мистецтво	Художня літ.	Довідникова літ.	Фольклор	Інші
АБ	124556	11313	5478	722	853	1739	394	766	84	876	4398	2006	1540	3757	382	2294	3081	3594	76417	256	1024	3582
ВВЛ	80591	2595	2065	67	46	188	244	8415	145	703	6952	1064	27913	23313	106	379	143	913	2172	2356	136	676
ВКР	64728	3436	44023	65	16	71	58	65	3	3564	2746	415	362	124	44	325	753	469	7106	127	656	300
ВЛІМ	47360	1184	983	27	36	215	83	224	5	1375	332	373	224	285	64	20697	309	807	18500	77	627	933
ВМ	83188	7740	10917	363	141	316	126	143	16	521	462	721	331	1561	143	732	633	51847	3872	255	1417	931
ВМЛ	76524	1018	1223	34	31	285	67	80	6	0	230	66294	212	181	46	336	110	389	1552	48	946	3436
ІБВ	10682	171	9276	2	15	31	7	20	1	244	26	42	11	30	3	80	19	81	398	43	25	157
НМВ	8908	2644	3718	1	4	7	24	13	8	2124	8	18	8	20	1	12	3	10	69	123	1	92
СП	144489	54012	36202	60	340	5870	13320	3616	17	1516	3976	747	285	647	7383	6798	352	866	2334	61	5292	795
ЧЗ	91431	27918	10227	1598	2737	8834	1898	763	850	7019	3602	2147	341	629	394	3102	3041	1220	12531	399	1007	1174
МБА та ЕДД	2615	528	148	32	31	44	3	24	5	0	139	42	21	85	8	60	74	77	1204	16	33	41
Всього	735072	112559	124260	2971	4250	17600	16224	14129	1140	17942	22871	73869	31248	30632	8574	34815	8518	60273	126155	3761	11164	12117

Аналіз книговидачі за мовами

Відділ	Всього видачі	Мова видання														
		Укр.	Рос.	Пол.	Англ.	Нім.	Бол.	Грец.	Рум.	Слов.	Угор.	Араб.	Ісп.	Кит.	Франц.	Інша
АБ	124556	76409	45797	289	990	147	0	7	0	8	5	26	27	33	126	692
ВВЛ	80591	45462	31854	58	246	82	0	2	0	1	2	5	2	2	31	2844
ВКР	64728	51422	12900	44	158	27	1	2	0	4	2	6	6	4	24	128
ВЛІМ	47360	6421	5866	4724	18148	5686	15	58	2	124	93	347	472	328	2014	3062
ВМ	83188	49339	29052	129	459	99	0	2	0	1	14	14	20	12	63	3984
ВМЛ	76524	39826	33381	102	225	35	0	1	0	2	0	2	2	7	20	2921
ІБВ	10682	10414	194	12	36	7	0	0	0	0	0	2	1	2	0	14
НМВ	8908	8188	703	2	8	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	2
СП	144489	123045	6457	101	361	72	0	0	0	2	1	10	11	7	55	14367
ЧЗ	91431	79664	10761	114	404	75	3	0	0	2	2	12	16	6	53	319
МБА та ЕДД	2615	1747	850	2	7	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	7
Всього	735072	491937	177815	5577	21042	6230	19	72	2	144	119	425	557	402	2391	28340

Склад і рух фондів за галузями, мовами видань

Рух фонду	Всього, пр.	у т.ч. за галузями видання										у т.ч. за мовою					
		суспільно-політична літ.		природнича		виробнича		мистецтво-знавство		художня		українська		російська		Національні меншини	
		пр.	%	пр.	%	пр.	%	пр.	%	пр.	%	пр.	%	пр.	%	пр.	%
Було на 01.01.2023 р.	588687	169282	28,8	57039	9,7	96017	16,3	60315	10,2	206034	35,0	216467		348590		23630	
Надійшло за 2023 р.	3857	2098	54,4	122	3,2	59	1,5	106	2,7	1475	38,2	3716				141	
Вибуло за 2023 р.	9157	6503	71,0	408	4,5	449	4,9	3		1794	19,6	1954		7203			
Наявно на 01.01.2024 р.	583387	164877	28,3	56753	9,7	95627	16,4	60418	10,4	205712	35,2	218229		341387		23771	

- З обмінного фонду ОУНБ передано в інші бібліотеки 1076 пр. документів.
- Передано в рамках реалізації Всеукраїнської акції «Бібліотека українського воїна» 617 пр. документів.

Надходження книг у Бібліотеку за видами видань

Таб. 1

Одиниця виміру	Всього	В тому числі						
		офіційний документ	наукова літ.	науково-популярна	навчальна	довідкова	виробнича	художня
Пр.	2431	1	1068	143	121	230	191	677

Розподіл видань за причинами вибуття

Таб.2

Причини списання	Кількість	%
Зношені	3562	38,9
Застарілі	4138	45,2
Закінчився термін збереження	341	3,7
Втрата користувачем	40	0,4
Передано в ОРФ	1076	11,8
Інша		
Всього	9157	100,0

Поповнення електронних баз даних

Назва БД	На 1.01.2023 р.	Поповнення у 2023 р.	Кількість записів на 1.01.2024 р.
Електронний каталог всього	269811	18387	288198
<i>Нові надходження</i>	75485	2418	77903
<i>Ретро</i>	177744	15857	193601
<i>Нотні партитури</i>	3482	12	3494
<i>Бібліотечний раритет</i>	6510	100	6610
<i>База даних офіційних неопублікованих документів «Документи місцевої влади»</i>	6590	0	6590
Аналітичні бази даних			
Аналітика (в т. ч.: «Періодика», «Збірники», «Тестова»)	431891	10643	442534
Бази даних відділу комплектування			
Книги (інв. книга в АРМ «Комплектатор»)	79739	2431	82170
Періодичні видання (<i>обліковий запис</i>)	58079	1937	60016
Всього обсяг власних електронних баз даних	839520	33398	872918
Штрихкодування (<i>структурні підрозділи</i>)	43232	15268	58500
Персональна база даних «Читач» (<i>єдиний щорічний</i>)	0	10494	0

**Статистичні дані офіційних сторінок
відділів Хмельницької ОУНБ у соціальній мережі
за 2023 р.**

Назва (сторінки блогу у соціальних мережах)	Кількість підписників	Кількість підготовлених повідомлень	Користувачів	Відвідувань	Переглядів
Бібліограф Хмельницький	290	84			
Блог «Бібліотечна полицка»	2	28			7606
Блог «Бібліогурман»		12		639	
Відділ абонементу Хмельницької ОУНБ	28	115	28	5525	15237
Відділ виробничої літератури Хмельницької ОУНБ	33	82	194	8434	25405
Відділ зберігання та реставрації бібліотечного фонду Хмельницької ОУНБ	69	24	61	6874	18710
Відділ краєзнавства Хмельницької ОУНБ	159	480	160	39313	94577
Відділ літератури іноземними мовами Хмельницької ОУНБ	66	185	38	12931	23023
Відділ медичної літератури Хмельницької ОУНБ	35	94	33	5155	26775
Відділ мистецтв Хмельницької ОУНБ	47	139	17	9527	30147
Відділ науково-методичної роботи Хмельницької ОУНБ	36	65	5	3475	15986
Віртуальний музей Хмельницької ОУНБ	509	49	2650	8438	24164
Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека	312	125	312	77840	191497
Читальний зал Хмельницької ОУНБ	77	238	68	16488	52285
Всього	1663	1720	3566	194639	525412

Список публікацій працівників бібліотеки

1. Баворовська О. О. Бібліотека – їх доля: заслужені працівники культури України // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 26-38. – Бібліогр. в кінці ст.

2. Баворовська О. О. Софія Березанська – легенда української археології : до 100-річчя з дня народження // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО Укр. бібл. асоц. ; Хмельниц. міська орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Хмельницький, 2023. – С. 109-112. – Бібліогр. в кінці ст.

3. Баворовська О. О. Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека як інформаційно-просвітницький та консультаційний центр підтримки внутрішньо переміщених осіб // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Хмельниччина в умовах війни росії проти України» (м. Хмельницький, 24 лютого 2023 р.) / М-во освіти і науки України ; Хмельниц. обл. військ. адмін. ; Хмельниц. обл. рада, Хмельниц. міська рада ; Департамент освіти і науки ХОДА ; Хмельниц. облспоживспілка ; ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» ; Ін-т історії України НАН України ; Хмельниц. коопер. торговельно-екон. ін-т ; Хмельниц. нац. ун-т ; Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка ; Хмельниц. ун-т упр. і права ім. Л. Юзькова ; Хмельниц. гуманітарно-пед. акад. ; Хмельниц. ін-т соц. технологій ун-ту «Україна» ; Хмельниц. обл. орг. НСКУ ; редкол. : Ю.В. Телячий, Н. І. Сарай, С. В. Маркова та ін. – Хмельницький, 2023. – С. 328-332. – Бібліогр. в кінці ст.

4. Грицишина О. О. Вдосконалюємо українську мову в бібліотеці // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 76-79. – Бібліогр. в кінці ст.

5. Грудецька Т. Літературознавець, мовознавець, історик української літератури і театру, фольклорист, етнограф та бібліограф Кость Копержинський : до 130-річчя з дня народження // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО Укр. бібл. асоц. ; Хмельниц. міська орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Хмельницький, 2023. – С. 146-149. – Бібліогр. в кінці ст.

6. Грудецька Т. В. Центральні бібліотеки громад Хмельниччини в умовах адміністративно-територіальної реформи: кроки становлення // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 39-43. – Бібліогр. в кінці ст.

7. Кащук І. Доктор архітектури, професор, член-кореспондент Української академії архітектури, художник Олександр Лесик : до 80-річчя з дня народження // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО Укр. бібл. асоц. ; Хмельниц. міська орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Хмельницький, 2023. – С. 84-86. – Бібліогр. в кінці ст.

8. Козак І. М. Бібліотеки і збереження здоров'я громадян в період війни // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 80-82.

9. Козак І. Засновниця школи сучасного акушерства і гінекології України – донька Поділля Євгенія Коханевич : до 95-річчя з дня народження // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО Укр. бібл. асоц. ; Хмельниц. міська орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Хмельницький, 2023. – С. 95-96. – Бібліогр. в кінці ст.

10. Кот О. В. Формування національної свідомості у користувачів шляхом поширення історичних знань: досвід Хмельницької ОУНБ // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 48-52. – Бібліогр. в кінці ст.

11. Лавренчук І. О. Додаткові джерела поповнення бібліотечних фондів українською книгою // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 43- 47. – Бібліогр. в кінці ст.

12. Маковська В. В. Актуалізація бібліотечних фондів – першочергове завдання публічних бібліотек області в умовах військового часу // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., 7 м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 52-57.

13. Маковська В. Доля науковця – подолянина (до 130-річчя від дня народж. К. О. Копержинського) // XVII Подільська історико-краєзнавча конференція : матеріали наук. історико- краєзн. конф. (м. Хмельницький, 22 верес. 2023 р.) / редкол. : Ю. В. Телячий, О. В. Замазій, С. В. Маркова та ін. – Хмельницький, 2023. – С. 424-430. – Бібліогр. в кінці ст.

14. Маковська В. В. Електронна бібліотека та колекції документів на сайті Хмельницької ОУНБ // Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку : матеріали науково-практ. конф., присвяч. 60-річчю наук. б-ки Хмельниц. нац. ун-ту, 19-20 жовт. 2022 р. / М-во освіти і науки України ; Наукова б-ка ХНУ. – Хмельницький, 2022. – С. 66-72. – Бібліогр. в кінці ст.

15. Маковська В. В. Польський художник з України : до 175-річчя з дня народження Володимира Лося // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО Укр. бібл. асоц. ; Хмельниц. міська орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Хмельницький, 2023. – С. 77-80. – Бібліогр. в кінці ст.

16. Маковський А. Надання психологічної допомоги військовослужбовцям засобами бібліотерапії / А. Маковський, В. Маковська // Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Психологія. – 2023. – Вип. 2 (58). – С. 14-18. – Бібліогр. в кінці ст.

17. Радецька А. Фантастичність та містичність творчості Артура Закордонця : до 55-річчя з дня народження // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО Укр. бібл. асоц. ; Хмельниц. міська орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Хмельницький, 2023. – С. 136-139. – Бібліогр. в кінці ст.

18. Синиця Н. Бібліотечне віче «Бібліотечну справу під захист держави» // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / Кам'янець- Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка ; редкол. : С. Копилов (голова), Л. Климчук (відп. ред.) та ін. – Кам'янець-Подільський, 2023. – С. 161-166. – Бібліогр. в кінці ст.

19. Синиця Н. Джерельна база краєзнавства – ключ до пізнання історії // XVII Подільська історико-краєзнавча конференція : матеріали наук. історико-краєзн. конф. (м. Хмельницький, 22 верес. 2023 р.) / редкол. : Ю. В. Телячий, О. В. Замазій, С. В. Маркова та ін. – Хмельницький, 2023. – С. 266-272. – Бібліогр. в кінці ст.

20. Синиця Н. М. Село над Бужком : до 580-річчя першої писемної згадки про село Котюржинці Хмельницького району // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО Укр. бібл. асоц. ; Хмельниц. міська орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Хмельницький, 2023. – С. 68-71. – Бібліогр. в кінці ст.

21. Синиця Н. М. Становлення Хмельницької ОУНБ як науково-методичного центру (1966 – 1970 рр.) // Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку : матеріали науково-практ. конф., присвяч. 60-річчю наук. б-ки Хмельниц. нац. ун-ту, 19-20 жовт. 2022 р. / М-во освіти і науки України ; Наукова б-ка ХНУ. – Хмельницький, 2022. – С. 138-142. – Бібліогр. в кінці ст.

22. Синиця Н. М. Становлення Хмельницької ОУНБ як регіонального інформаційного центру // Хмельниччина в контексті модернізаційних та трансформаційних процесів ХХ – початку ХХІ століття : матеріали Всеукр. міждисциплін. науково-практ. конф. (м. Хмельницький, 26 трав. 2023 р.) / гол. ред. І. М. Шоробура ; заст. гол. ред. В. М. Островий ; відп. ред. В. Р. Адамський. – Хмельницький, 2023. – С. 152-160. – Бібліогр. в кінці ст.

23. Синиця Н. М. Хмельницьке обласне відділення Всеукраїнської громадської організації Українська бібліотечна асоціація: становлення і поступ // Бібліотечний шлях в історії та 9 сьогodenні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 57-72. – Бібліогр. в кінці ст.

24. Томаля Н. В. Український фольклор і епос у фондах Хмельницької ОУНБ / Н. В. Томаля, А. О. Попкова // Владислав Заремба в соціокультурному просторі ХІХ століття. До 190-ї річниці від дня народження українського композитора, піаніста, педагога, громадського діяча : матеріали Всеукр. круглого столу, 12 трав. 2023 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. фаховий муз. коледж ім. В. І. Заремби ; редкол. : Т. П. Круліковська, А. В. Сікорська, І. А. Вавренчук. – Хмельницький, 2023. – С. 119-124. – Бібліогр. в кінці ст.

25. Філіпенко З. В. Героїзм уродженців Дунаєвеччини в захисті незалежності України // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій : зб. науково-краєзн. праць, за матеріалами науково-краєзн. конф.

«Дунаєвеччина в умовах війни Росії проти України», присвяч. 620-річчю першої згадки про Дунаївці, 15 верес. 2023 р. / Дунаєвец. міська територ. громада ; Упр. культури, туризму та інформації Дунаєвец. міськради ; Центр дослідж. історії Поділля ін-ту історії України НАН України. – Хмельницький ; Дунаївці, 2023. – Вип. 10. – С. 252-259. – Бібліогр. в кінці ст.

26. Філіпенко З. В. Доступ до е-послуг для ВПО у публічній бібліотеці громади // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 100-110. – Бібліогр. в кінці ст.

27. Філіпенко З. Хроніка подій краєзнавчого руху на Хмельниччині / З. Філіпенко, Т. Шмаль // Краєзнавець Хмельниччини : науково-краєзн. зб. / Нац. спілка краєзнавців України ; Хмельниц. обл. орг. НСКУ. – Хмельницький, 2023. – Вип. 16. – С. 6-17.

28. Чабан К. А. Газета «Дунаєвечський вісник» – джерело вивчення історії краю // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій : зб. науково-краєзн. праць, за матеріалами науково-краєзн. конф. «Дунаєвеччина в умовах війни Росії проти України», присвяч. 620-й річниці першої згадки про Дунаївці, 15 верес. 2023 р. / Дунаєвец. міська територ. громада ; Упр. культури, туризму та інформації Дунаєвец. міськради ; Центр дослідж. історії Поділля ін-ту історії України НАН України. – Хмельницький ; Дунаївці, 2023. – Вип. 10. – С. 172-178. – Бібліогр. в кінці ст.

29. Чабан К. А. Етапи становлення та розвитку публічних бібліотек в Хмельницькій області // Духовні витоки Поділля: освіта, наука і культура на Хмельниччині (до 85-річчя утворення Хмельниц. обл.) : матеріали XII всеукр. науково-практ. конф. (Хмельницький, 20 верес. 2022 р.). – Хмельницький, 2022. – С. 320-328.

30. Чабан К. Липневе (2023 р.) засідання пленуму Хмельницької обласної організації НСКУ // Краєзнавець Хмельниччини : науково-краєзн. зб. / Нац. спілка краєзнавців України ; Хмельниц. обл. орг. НСКУ. – Хмельницький, 2023. – Вип. 16. – С. 3-4.

31. Чабан К. А. Меморіалізація подій російсько- української війни в бібліотеках Хмельниччини // Бібліотека. Люди. Війна. Втрати і звершення : зб. тез і повідомл. Всеукр. науково-практ. конф., 8 листоп. 2023 р. / М-во культури та інформ. політики України ; Нац. іст. б-ка України ; Ін-т історії України НАН України ; Центр дослідж. історико-культурної спадщини України ; Нац. спілка краєзнавців України ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, кафедра інформ. технологій ; ред. кол. : А. Скорохатова (голова), Н. Волошінська, Т. Спанчак, О. Михайлова, Р. Маньковська, Т. Новальська, О. Покропивна, М. Цінська. – Київ, 2023. – С. 359-366. – (Сьомі Краєзнавчі читання пам'яті Петра Тронька).

32. Чабан К. А. Поступальний розвиток публічних бібліотек Хмельниччини // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. 11 конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 5-8. – Бібліогр. в кінці ст.

33. Чабан К. А. Хроніка подій краєзнавчого руху на Хмельниччині / К. А. Чабан, З. В. Філіпенко // Краєзнавець Хмельниччини : науково-краєзн. зб. / Нац. спілка краєзнавців України ; Хмельниц. обл. орг. НСКУ. – Хмельницький, 2023. – Вип. 15. – С. 8-20.

34. Шеїн О. М. Краєзнавчий календар як джерело історії Хмельниччини // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 72-75. – Бібліогр. в кінці ст.

35. Шеїн О. М. Наукові, історико-краєзнавчі видання, що надійшли у фонди Хмельницької ОУНБ // Краєзнавець Хмельниччини : науково-краєзн. зб. / Нац. спілка краєзнавців України ; Хмельниц. обл. орг. НСКУ. – Хмельницький, 2023. – Вип. 15. – С. 183-189; Вип. 16. – С. 264-271.

36. Шеїн О. Польський дослідник Поділля Вавжинец Марчинський : до 245-річчя з дня народження // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО Укр. бібл. асоц. ; Хмельниц. міська орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Хмельницький, 2023. – С. 74-77. – Бібліогр. в кінці ст.

37. Шекенева В. І. Книги та періодичні видання іноземними мовами: послуги ОУНБ для мешканців громад // Бібліотечний шлях в історії та сьогоденні Хмельниччини : зб. доп. і повідомл. науково-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2022 р. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін. ; Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО УБА. – Хмельницький, 2023. – С. 110-120.

38. Ярмолюк А. Бібліотека та туризм : грані співпраці // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2023. – № 2. – С. 32-34. – Бібліогр. в кінці ст. Газетні публікації про діяльність бібліотеки (матеріал розміщено в прямій хронологічній послідовності).

Зміст

I. Проекти, які реалізовувала бібліотека у 2023 році	2
II. Творчо-виробнича діяльність	8
2.1. Основні показники діяльності бібліотеки	8
2.2. Розвиток та збереження ресурсів бібліотеки.....	9
Формування бібліотечних фондів	9
Організація та збереження документного фонду.....	15
Формування репертуару документів	17
2.3. Обслуговування користувачів	21
III. Науково-інформаційна та бібліографічна діяльність	28
IV. Інформатизація, автоматизація бібліотеки	34
V. Науково-дослідна діяльність	41
5.1. Видавнича діяльність	47
5.2. Науково-методична діяльність.....	51
VI. Соціокультурна діяльність	59
VII. Матеріально-технічна база.....	92
Додатки	
<i>Кількість користувачів, книговидач, відвідувань .....</i>	<i>93</i>
<i>Рівень освіти та соціальний статус користувачів .....</i>	<i>94</i>
<i>Аналіз книговидачі за галузями .....</i>	<i>95</i>
<i>Аналіз книговидачі за мовами.....</i>	<i>96</i>
<i>Склад і рух фондів за галузями, мовами видань .....</i>	<i>97</i>
<i>Надходження книг у Бібліотеку за видами видань .....</i>	<i>98</i>
<i>Розподіл видань за причинами вибуття .....</i>	<i>98</i>
<i>Поповнення електронних баз даних .....</i>	<i>99</i>
<i>Статистичні дані офіційних сторінок відділів Хмельницької ОУНБ у соціальній мережі за 2023 р.....</i>	<i>100</i>
<i>Список публікацій працівників бібліотеки .....</i>	<i>101</i>